

3 Aruba

‘Cliënt lijdt onder afschuwelijk regime KIA’

12 Financieel

Bedrijfswinst Mercedes flink in de plus

13 Wereld

Ebolapatiënt in Leipzig overleden

14 Sport

Oranje gooit reputatie te grabbel

GKMB: ‘Hoog aantal broedplekken’ Nog geen stijging dengue/ chikungunya, wel meer muggen

ORANJESTAD — De telefoon staat roodgloeiend bij Gele Koorts Muskieten Bestrijding (GKMB). Het aantal muggen is in de afgelopen weken merkbaar gestegen door de regen die regelmatig met bakken uit de hemel viel. Roque Dirksz, directeur van GKMB, verklaart dat het aantal broedplaatsen is gestegen en dat dit aantal vermoedelijk nog zal oplopen. Het aantal meldingen van dengue en chikungunya is nog niet gestegen.

door onze verslaggever
Nynke Wiersma

Het GKMB meet het aantal broedplaatsen op openbare plaatsen en bij mensen thuis. Uit de meetindex is momenteel een stijging af te leiden. “Bij het meten kijken we naar het aantal broedplaatsen in een gebied van 100 huizen. Dit mag ongeveer 4 procent zijn. In de afgelopen periode zaten we daar onder, maar door de verhoogde regenval van de afgelopen weken bevinden we ons nu op een index van 5 procent en meer”, legt Dirksz uit. Een meetindex hoger dan 4 wordt door het GKMB gezien als hoog. De verwachting is dat de meetindex in de komende week nog zal oplopen. Momenteel bellen veel mensen voor overlast van muggen. “Het is belangrijk dat mensen contact met ons opnemen, dan kunnen we snel ingrijpen en extra aandacht besteden aan het gebied.”

Aanpak

Volgens Dirks is het van groot belang dat mensen zelf opletten en dat er geen water blijft staan in en rondom het huis, zodat broedplaatsen worden voorkomen. GKMB verplaatst zich jaarlijks over het eiland om alle gebieden te spuiten en gaat langs bij

zo’n 45.000 adressen. Dit jaar begon de dienst in Noord en is ondertussen aangekomen in Savaneta en Pos Chiquito om vervolgens door te steken naar San Nicolas. Daarnaast gaan ze langs op plekken als de gevangenis, het bejaardentehuis en de hotels. “Bij de hotels is veel voorlichting gegeven een plan gemaakt om muggen zoveel mogelijk te weren. Aan het hotel waar dit jaar het minste muggen zijn, wordt een prijs uitgereikt”, vertelt de directeur van GKMB.

Aantal gevallen stijgt geleidelijk

In de cijfers van het aantal meldingen van dengue en chikungunya, ziektes die worden verspreid door de aedes aegypti mug, zijn nog geen grote verschillen geconstateerd, vergeleken met voorgaande maanden. Eind vorige week stond de teller van het aantal gemelde dengue-gevallen op 424 en op 125 gemelde chikungunya-gevallen. Eugène Maduro, werkzaam bij Directie Volksgezondheid op de afdeling Epidemiologie en Onderzoek, benadrukt dat deze cijfers aantonen hoeveel meldingen er zijn gemaakt maar dat deze niet allemaal zijn bevestigd. “Het aantal bevestigde gevallen is een stuk lager. De labtesten die uitwij-

zen hoeveel mensen daadwerkelijk zijn besmet met één van de ziektes zijn moeilijk te meten.” Er moeten namelijk verschillende bloedtesten worden afgenomen, waarvan één test exact vijf dagen na de eerste ziekteverschijnselen moet plaatsvinden. Gebeurt dit op een ander moment dan komt er mogelijk een negatief uitsluitsel uit de test, legt de epidemioloog uit. Momenteel zijn er 22 gevallen van Chikungunya bevestigd. De meeste gevallen zijn geïmporteerd, maar vijf mensen hebben de ziekte op Aruba opgelopen. Zowel dengue als chikungunya wordt het meest opgelopen in Noord. In 60 procent van de gevallen betreft het een vrouw, voornamelijk in de leeftijdscategorie 25 tot en met 64 jaar. Maduro verklaart de cijfer als volgt. “Noord is het dichtbevolkt, daarnaast is de aedes aegypti, beter bekend als de tijgermug, vooral overdag actief. Het zou kunnen zijn dat er overdag meer vrouwen dan mannen op plaatsen komen waar de mug actief is, bijvoorbeeld in en rondom het huis.”

Bestrijding

Om zowel de tijgermug als andere muggen uit te bannen wordt nog steeds door Directie Volksgezondheid gehamerd op het dragen van beschermende kleding en het gebruiken van werende muggenproducten. Verder kunnen broedplaatsen worden voorkomen of kan er worden gespoten door GKMB. Ook is er op Aruba een muggenval verkrijgbaar. In deze muggenval bevinden zich twee

soorten schimmels. Één daarvan heeft invloed op de levensduur van de mug, de andere schimmel zorgt ervoor dat de eitjes dood gaan en niet uit kunnen komen. Daarnaast is de mug, nadat hij in aanraking is geweest met de val, onschadelijk en kan niet langer ziektes overdragen op mensen. In Brazilië is momenteel gekozen voor een aanpak op grotere schaal. Er zijn onlangs miljoenen genetisch gemanipuleerde muggen vrijgelaten. Door het vrijlaten van de genetische mug is het de bedoeling dat de aedes aegypti op langere termijn zal uitsterven, door voorplanting met de gemanipuleerde mug.

Symptomen

Op dit moment is er voor zowel dengue als chikungunya nog geen vaccin of medicijn ontwikkeld. Toch is het van belang alert te zijn op de ziekteverschijnselen en contact op te nemen met de huisarts bij een vermoedelijk geval. In elk geval om in kaart te kunnen brengen hoeveel personen besmet zijn. De symptomen van beide ziektes lijken voor een groot gedeelte op elkaar. Dengue uit zich door hoge koorts, hoofdpijn, misselijkheid, huidaandoeningen en mogelijk braken, gewricht- en spierpijn. Ook wel vergelijkbaar met een stevige griep. Chikungunya uit zich in hevige gewrichtspijnen met name in de kleine gewrichten als in de vingers, polsen en bijvoorbeeld enkels. Daarnaast gaat de ziekte net zoals dengue gepaard met koorts, hoofdpijn en mogelijke huiduitslag.

Fada-congres: ‘Omdat kennis levens kan redden’

ORANJESTAD — ‘Because knowledge has the power to save lives’, zo luidt de slogan van het driedaagse internationale congres ter preventie van drugs en promotie van gezondheid dat vanmiddag om twee uur van start ging. Op de foto zien wij de sprekers die in Cas di Cultura vanochtend aan het voorbereiden waren. Diverse internationale experts op het gebied van gezondheid en drugs (preventie en gevolgen) klimmen op het podium, onder andere Lex Lemmers (links op de foto), wetenschappelijk medewerker van het Trimbos Instituut. “Het grootste belang is dat iedereen een beeld krijgt bij de problematiek. Dat het besef hier doordringt is heel belangrijk. Er is best wel wat aan de hand en als je daar wat aan wil doen heb je iedereen nodig om iets te kunnen bereiken. Ouders, kinderen, politie, onderwijs en politiek. Het beleid moet er zijn. Het voorbeeld dat ik heb vanuit Nederland is dat het een lange adem nodig gehad heeft en dat we toch veel hebben kunnen bereiken.” Het congres is georganiseerd door Fundacion Anti Droga Aruba, een instelling die zich bezig houdt met preventie en misbruik van drugs en alcohol.

Gonzalo nu categorie 2-orkaan

PHILIPSBURG — Terwijl St. Maarten de schade opmaakt, nadat Gonzalo gisteravond bij het passeren van het eiland plotseling in kracht toenam en van een tropische storm evolueerde naar een orkaan categorie 1, verplaatst deze zich inmiddels met een snelheid van 20 mijl per uur in noordelijke richting. Gonzalo heeft zich vanmorgen vroeg ontwikkeld tot een categorie 2-orkaan boven de Virgin Islands en zal naar verwachting in de loop van de week nog in kracht toenemen. De impact op de noordoostelijke Caribische eilanden zal vandaag geleidelijk afnemen, als Gonzalo naar het noorden beweegt in de richting van Bermuda. Mogelijk wordt Bermuda in de nacht van vrijdag op zaterdag geraakt.

Na Gonzalo

St. Maarten maakt de schade op

Losgeslagen schepen zijn de kant opgedrukt.

PHILIPSBURG — Na een roerige nacht waarin de orkaan van de eerste categorie Gonzalo over St. Maarten trok, werd vandaag de schade in kaart gebracht. Hoewel nog niet officieel bevestigd, is er naar alle waarschijnlijkheid in elk geval één dode te betreuren na de stormnacht. Het zou hier gaan om een bootbewoner aan de Franse kant van het eiland. Ook zijn er geruchten over vermisten. Er was bij sluiting van deze krant nog geen officiële mededeling van de regering over de stand van zaken. Wel liet woordvoerder Rodney Richardson vanochtend weten dat er overleg is geweest en dat men druk doende is de schade in kaart te brengen.

Tegen acht uur gisteravond was de orkaan op zijn hoogtepunt. Windsnelheden van 120 kilometer per uur geselden het eiland. De verwachte zware regenval van 100 tot 200 millimeter met uitschieters naar 300 millimeter bleef echter uit. De Meteorologische Dienst maakte vanochtend melding van 145 millimeter water. En

vanochtend brak de zon alweer door. Toch heeft Gonzalo flink huisgehouden op St. Maarten. Dat bleek vanochtend tijdens het opmaken van de balans. De directeur van The Daily Herald, Paul de Windt, was vandaag op de redactie van zijn Sintmaartense krant aanwezig. Gisteren en vanochtend verscheen de krant vanwege

de orkaan niet. Wel stuurde De Windt beeldmateriaal van de feiten en kon hij de Amigoe kort te woord staan. “Er is veel overlast door omgevallen bomen. Zij die afhankelijk zijn van stroom die door bovenkabels wordt verstrekt, zitten op sommige plekken zonder stroom. De meeste kabels liggen onder de grond en dat lijkt tot nu toe goed gegaan. Er is stroom, niet overal, maar er is stroom.” De Windt kan geen overall beeld geven van de gevolgen van orkaan Gonzalo. “Dat overzicht is er nog niet. Wel is duidelijk dat er huizen zijn ondergelopen en daken van huizen zijn weggeblazen. De schepen in de haven zijn losgeraakt en weggedrukt. Maar over het algemeen lijkt het erop dat we deze orkaan

Dit vliegtuigje kwam door de harde wind op straat terecht.

Er zijn veel omgevallen bomen die het openbare leven plat leggen.

goed doorstaan hebben. Zeker in vergelijking met eerdere orkanen zoals Lenny in 1999.” Radiostation Laser 101 is de afgelopen nacht operationeel geweest en fungeerde als een ‘life line’ voor mensen tijdens

de orkaan. Glenn Carthy van het radiostation gaf vanochtend desgevraagd een impressie van de afgelopen avond. “Het was bedanken en huielen tegelijk, gisteravond. Veel mensen hebben ingebeld om te

Veel schade aan etablissementen op Orient Beach aan de Franse kant van het eiland.

Foto's: John Hulley

vertellen wat er waar gaande was. We hebben ook kinderen gesproken en gerust kunnen stellen. Het was een bange nacht voor veel mensen gisteren.” Carthy maakt net als De Windt melding van vooral ma-

teriële schade. Of er slachtoffers te betreuren zijn kan ook hij niet zeggen. “Er wordt wel gesproken van doden en vermisten, maar niets is nog bevestigd. Dat zullen we moeten afwachten.”

the plaza
CAFE

Komt u ook gezellig naar
de quiz vanavond?
We beginnen om 8uur PM

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

PROMASTER
Het stoomreinen
van vloerbedekking,
tapijten, matrassen,
bankstellen etc etc.
Bel maar gerust.
Tel: 582-03-83
Dhr. Maduro

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheeken

ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

F A V I

Fundacion Arubano di
Esnan Visualmente
Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setamet.aw website:
<http://www.favi.org>

FRESH
104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Marc's Muziek Café
(Ma t/m Za: 12 - 3pm)
Marc de Roo

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacié (coördinator)
Linda Reijnders
Jackeline Geeve
Mirte de Rozario
Nynke Wiersma
Nico van der Zee (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com
Jamey Baire
jbaire@amigoe.com

Distributie:
Zulaika Kelly, Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Klachten over bezorging?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com.

Fundacion Alzheimer Aruba

AMIGOE Herinnering
UITGEVERIJ ARUBA N.V. • Bilderdijkstraat 16-2 • Tel. 582-4333 • Fax 582-2368

De Krant!!

Geachte abonnee,

Alle abonnees die een automatische incasso bij de bank hebben worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht aan te passen.

Zoals reeds vermeld, is ons abonnementsbedrag Awg. 32,50 per maand geworden.

Abonnees die de incasso nog niet hebben aangepast, kunnen hun openstaande saldo bij ons op kantoor opvragen. Ons telefoonnummer is 582-4333. Wanneer het abonnementsgeld niet binnen 2 maanden wordt voldaan, kan de levering van de krant(en) met onmiddellijke ingang worden opgeschort.

STROOMONDERBREKING:

In verband met noodzakelijke werkzaamheden zijn wij genoodzaakt de energievoorziening te onderbreken op: **donderdag, 16 oktober 2014, van 8.00 uur t/m 16.00 uur** in de omgeving van:

- Balashi en Bringamosa (gedeeltelijk)

Voor meer informatie neem contact op met 573-7100 of email ons: CustomerService@elmar.aw.

ELMAR

PREVENT NOW!
presented by **ennia**
Feel secure!

prevention seminar
BURGLARY & FIRE

On November 17th, Ennia presents the annual Prevent Now, a unique prevention seminar. A wealth of national and international speakers and live demonstrations will bring you up to date on the latest prevention topics on burglary, cybercrime en fire prevention. Free admission, register now at ennia.com.

November 17th at The Ritz-Carlton, Aruba
register now at ennia.com

SPEAKERS Minister of Justice • A. Douwers, Interpolis • J. van Nieuwkuijk, Faber Organisatie vernieuwing • W. Faber, KPA-Prevention Unit Aruba J. Larmonie, Security Store Representative to the Caribbean of LG security equipment • A. Antestijn, Chief Fire Department • E. De Cuba, Deloitte M. Flores, TNO • Rene de Feijter, Be Safe 4 Life Consultancy • S. Wever

Ennia presents Prevent Now No matter how well you're insured, an ounce of prevention is worth a pound of cure. That's why Ennia supports the communities we serve with an active prevention program. | ennia.com

GTi ARUBA

The legendary Volkswagen quality is closer than ever.
For a limited time, all Volkswagen vehicles at special prices.
Only at GTi Aruba.

GTi Aruba
Sabana Berde 16D (dilanti Garage Centraal Aruba) | Tel: 523 0300 | Fax: 588 2959
gtiaruba.com | facebook.com/GTiAruba

Das Auto.

Advocaat pleit voor voorlopige vrijlating RBC-overnaller

‘Cliënt lijdt onder afschuwelijk regime KIA’

ORANJESTAD — De vluchtgevaarlijke RBC-overnaller Johannes Span Ospino moet voorwaardelijk op vrije voeten komen als de ‘mensonterende’ situatie waarin hij opgesloten zit in gevangenis KIA niet binnen een maand wordt geëvalueerd. Daarvoor pleitte zijn advocaat Edwin Duijneveld gisteren in de rechtbank. Volgens Span Ospino moet hij overleven in een afschuwelijk EBI-regime. “De tijd van Auschwitz is voorbij, waarom moet ik in een concentratiekamp gestopt worden”, vraagt de gevangene zich hardop af in de rechtbank.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Span Ospino en zijn handlangers, Myron Dirksz en Jose Petit Briceno werden veroordeeld tot respectievelijk acht, zes en vijf jaar voor een gewapende overval op het bankfiliaal van RBC in Palm Beach op 1 februari vorig jaar. Al vanaf zijn aanhouding wordt Ospino als extreem gevaarlijk beschouwd. In juni vorig jaar werd hij naar de penitentiaire inrichting in Vught gestuurd waar hij vier maanden gevangen zat op de Extra Bewaakte Inrichting (EBI). De aanleiding voor zijn overplaatsing waren concrete aanwijzingen dat er een mogelijk zeer gewelddadige gevangenisuitbraak gepland stond. In oktober vorig jaar kwam Ospino weer naar Aruba, maar werd hier ook in een ‘extra beveiligde situatie’ opgesloten. Dit houdt in dat hij 21 uur per dag in zijn cel opgesloten is. Luchten doet hij individueel en onder strenge begeleiding. Op Aruba is Ospino de eerste die onder

dit zwaar beveiligde regime is gedetineerd. “Het justitieel apparaat gebruikt mij als proefkonijn. Het is een excuus om me te martelen, maar wat ik ook heb gedaan, ik blijf ook maar gewoon een mens.” Ospino vraagt de leden van het Hof om getuigen te horen over zijn ‘mensonterende situatie’. Ook in de rechtbank worden Ospino en zijn koruiten zwaar beveiligd. Naast de zes beveiligers in de strafrechtzaal en in de publiekstribune, is ook de rechtbank omsingeld met politie en K9-unit agenten.

Zelfgemaakte sleutel

De procureur-generaal (pg) is kort maar krachtig in haar reactie op het verzoek van Ospino. “Ik ben voorstander van een evaluatie. Maar om dit binnen een maand te realiseren lijkt me wat onwaarschijnlijk.” Er moet immers beslist worden wie die evaluatie moet gaan doen en waar met name op gelet moet worden. Overigens acht de pg de zware beveiliging van Ospino niet overbodig. “Tijdens tussentijdse celdoorzoek-

De straten rondom de rechtbank waren zwaar beveiligd tijdens de zitting van de RBC-overnallers

kingen zijn onder andere een zelfgemaakte sleutel en een touw aangetroffen.”

Medisch deskundige

Ook verdachte Briceno heeft een verzoek ingediend. Hij wil aantonen dat hij onterecht wordt aangewezen als één van de overvallers die over de balie van het bankfiliaal sprong. Hij zou korte

tijd voor de overval namelijk geopereerd zijn aan zijn been. Ondanks dat hij op camerabeelden door meerderen is herkend, zegt hij niet de gene te zijn die op de beelden te zien is. Duijneveld heeft daarom in juni al verzocht om een medisch deskundige naar de zaak te laten kijken. Hiermee stemde het Hof destijds in. Echter, dit is tot nu

toe nog niet gelukt omdat er geen deskundige te vinden is die iets over de medische situatie kan of wil zeggen van ruim anderhalf jaar geleden. Het Hof heeft de verzoeken gehoord en wijst na een kort beraad zowel het verzoek van Briceno over de medische keuring als van Ospino over het horen van meer getuigen af. Over de vraag van

Duijneveld om de voorlopige hechtenis van Span Ospino te schorsen als er binnen een maand geen evaluatie is gedaan wil het hof nog geen beslissing nemen, deze volgt naar hun zeggen ‘zo spoedig mogelijk.’ Ook beslist het Hof dat de inhoudelijke behandeling van de zaak uiterlijk binnen twee maanden plaats moet vinden.

Straathoekwerker, ‘ogen, oren en neus’ dakloze verslaafde

ORANJESTAD — Voor de zorg van een honderdtal alcohol- en drugsverslaafden bij Fundacion pa Maneho di Adiccion di Aruba (FMAA) is divers personeel verantwoordelijk, waaronder drie straathoekwerkers. In 2012 verleenden zij maar liefst 1344 dakloze verslaafden hulp. Ook specialisten en de crisislijn behoren tot de zorginstrumenten voor de toenemende groep verslaafden.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Dat is te lezen in het FMAA-jaarsverslag 2011-2013. De dakloze verslaafden worden hoofdzakelijk geholpen door de straathoekwerkers waarbij het motiveren van de verslaafde om in behandeling te gaan de grootste taak is. Indien er sprake is van lichamelijke, geestelijke en of sociale problemen, gaan zij hiermee aan de slag. Concreet betekent dat dat ze cliënten naar de dokter brengen, labonderzoeken regelen, een AZV-zorgpas organiseren, bijstand aanvragen of een identiteitsbewijs regelen. Ook zoeken zij cliënten voor stichting Adopt an Addict die ze naar het afkickcentrum Hogares Crea in Santo Domingo stuurt. De straathoekwerkers bereiden de verslaafden voor op hun vertrek en begeleiden ze in het proces. Uit het jaarverslag blijkt dat zij in 2012 gemiddeld 28 cliënten per week zagen, 112 per maand. In een jaar zijn samen 1344 cliënten benaderd. 55 mannen en 6 vrouwen gingen naar Santo Domingo.

Ze zien je als afval

Een paar maanden geleden sprak *Amigoe* met straathoekwerker Pedro Wilson die zelf verslaafd was en nu negentien jaar clean is. “Ik wil geven wat ik heb en tonen dat het anders kan. Ik werk al vijftien jaar in dit vak en ik ben deze maand negentien jaar clean, want ik ben ex-drugsverslaafde. Ik was moe van het leven, ik wilde eruit”, vertelde hij. Hij beschrijft het moment dat voor hem de ommekeer betekende. Hem werd bij voormalige verslaafdenzorginstantie Samba de confronterende vraag gesteld: “Wat wil je eigenlijk?” En kreeg daarna een knuffel. Het maakte de hulpverle-

ner niet uit dat Wilson vies was en stonk. “Zij zag mij als mens en dat was lang niet gebeurd.” Hij beschrijft dat veel mensen daklozen negeren of als afval zien. Wilson wilde weer mens zijn. Hij begon een nieuw leven. Hij werkt dus voor FMAA maar ziet het als ‘werk voor Aruba’. “Ik ben de ogen, oren, neus, mond van de verslaafde en dakloze, van iedereen die hulp nodig heeft. Ik doe dit over het hele eiland. Ik wacht niet totdat ze naar mij komen, ik ga naar hen toe.” Volgens Wilson is de weg naar herstel uit een verslaafde situatie ‘een hel’. De stichtingen willen wel, maar hebben te maken met onvoldoende personeel en materiaal.

Crisisinterventies

Voor snelle, tijdbeperkende, ambulante of mobiele zorg is er de crisislijn (190) van FMAA. Deze is half maart 2012 opgezet om 24-uurs zorg te bieden aan de samenleving. Het is een eerste hulp bij emotionele, psychische, sociale en relationele nood. Denk aan vragen bij psychose, agressie, bedreigingen en destructief gedrag. Maar ook alcoholproblemen, ‘tentamen suïcide’ en ouders die bedreigd en mishandeld worden door hun verslaafde kind zijn thema’s die terugkeren bij het hulnummer. Tenslotte bellen mensen ook voor informatie of doorverwijzing.

Specialisten

FMAA heeft ook specialisten in dienst zoals een verslavingsarts, psychiater, vier psychologen, een activiteitentherapeut, bewegingstherapeut, twee maatschappelijk werkers, MBO-verpleegkundigen, ziekenverzorgenden en assistenten. Zij werken vooral in de ambulante zorg. Ongeveer twintig cliënten per dag maken gebruik van deze zorg. Ambulante zorg betekent dat de zorgverstrekker zich voor behandeling of begeleiding verplaatst naar de patiënt, dus naar locaties van FMAA. De specialisten zetten zich naast hun dagtaken ook in voor informatiebijeenkomsten met cliënten, familieleden en personeel.

Stap in de maatschappij

De verslavingsarts werkt daarnaast op verschillende plekken, daar waar vrijwillige zorg plaatsvindt en daar

Foto: Linda Reijnders

Straathoekwerker Pedro Wilson

waar verslaafden onder curatele zijn geplaatst, respectievelijk Centro Colorado en de CAA's en Centro di Motivacion. Evenals de psychiater ondersteunde de verslavingsarts het crisisteam en straathoekwerkers. Recent is ook een ontwikkelingspsycholoog in dienst gekomen en er was al een spiritueel psycholoog. Zij gaf zowel individuele als groepsbegeleiding. In het Half Way House van Lago Heights verblijven momenteel acht mannen op

vrijwillige basis. In Balashi verblijven normaal gesproken onder curatele gestelde vrouwen, maar de vestiging is in verband met personeelstekort leeg. 17 cliënten maken nu het re-integratieprogramma af in Half Way House ‘Bo futuro, nos trabou’ wat de laatste stap is terug in de maatschappij. Een Half Way House is er voor cliënten die hun rehabilitatieprogramma hebben afgerond, maar nog niet helemaal klaar zijn om volledig in de samenleving terug te keren.

Historie

In maart 1955 werd Stichting Alcohol Misbruik Bestrijding Aruba (Samba) opgericht vanwege het excessief gebruik van alcohol tijdens economische hoogtijdagen. Alcoholics Anonymous (AA) werd opgericht, er kwam een bureau voor ambulante zorg en interne behandeling in instituten werden een feit. Zo werd in de noodzaak van een rehabilitatiecentrum voor verslaafden voorzien en werd duidelijk dat het niet meer alleen om alcohol, maar ook om drugs ging. De roep om meer professionals en opvangmogelijkheden werd steeds groter en zo ontstond de fusie van twee stichtingen, Samba en Sa di Droga in Fundacion pa Maneho di Adiccion di Aruba (FMAA) op 10 oktober 2010. Doel is om het werk te professionaliseren en daarbij spelen bij- en nascholing van personeel een grote rol. Een HBO-opleiding Speciaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) is gestart en de tijdelijk gestopte MBO-opleiding verslavingszorg is sinds vorig jaar weer begonnen. Tenslotte zijn er, in samenwerking met de Nederlandse groep ParnassiaBavo, trainingen op de werkvloer gegeven aan het personeel.

Ambtenarenpremies wettelijk vastgelegd

ORANJESTAD — De voorjaars- en najaarspremie en reparatietoelagen voor ambtenaren, ter compensatie van het koopkrachtverlies tussen 2002-2007, zijn onlangs wettelijk vastgelegd.

De Landsverordening materieel ambtenarenrecht, artikel 28, legt vast dat iedere ambtenaar in januari een voorjaarstoelag ontvangt, in september een reparatietoelag krijgt uitgekeerd en in november een najaarstoelag mag verwelkomen. De premies luiden dit jaar als volgt: de voorjaarstoelag is 1500 florin, evenals de najaarstoelag en de reparatietoelag

850 florin. Die laatste stijgt in 2017 naar 1167 florin en in 2018 naar 1485 florin. In het jaar 2019 staan alle drie de premies op 1601 florin. Het jaar erna, 2020, op 1706, dan 1812 in 2021 en 1918 in 2022. Voor 2023 mag een ambtenaar driemaal 2024 florin op zijn rekening ontvangen en in 2024 is dit driemaal 2129. Het landsbesluit treedt in op 20 september en werkt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2014. In totaal krijgt overheidspersoneel dus tot en met 2024 7,6 procent koopkrachtcompensatie voor de periode 2002-2007, berekend voor ambtenaren met een modaal inkomen. De vakantieuitkering blijft ongewijzigd.

Helipad HOH ontmanteld

ORANJESTAD — Het zogeheten helipad naast de hoofdingang van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) is ontmanteld en wordt zo snel mogelijk verhuist. De plaats waar helikopters met zwaargewonde patiënten kunnen landen verhuist naar de ruimte achter de Bloedbank.

Dat vertelt Ruben Croes, projectleider van de grootschalige renovatie en verbouwing van het ziekenhuis. Op de plaats waar nu het helipad is gevestigd komt een ingang voor ambulances. Tot de tijd dat het nieuwe helipad achter de Bloedbank operationeel is kunnen de ambulancehelikopters landen bij de brandweer in Tan-

ki Flip. Hiervandaan worden de patiënten per ambulance naar het ziekenhuis vervoerd.

Drillboren en cement

Naast dat er gewerkt wordt aan een nieuw helipad, worden ook de andere ingangen van het HOH onder handen genomen. Zo is de aparte ingang voor de bloedbank,

Onrust in Plantenrust

Een burenruzie in Plantenrust eiste de aandacht van de politie op. Een bewoonster verklaarde dat haar 14-jarige zoon door de buurman bedreigd was omdat hij een laptop gestolen zou hebben. De agenten spraken met de buurman en die gaf aan dat hij inderdaad een geschil had met de burens. Hij had de buurjongen op zijn gedrag geattendeerd, maar het resultaat was een woordenwisseling. De rust was even hersteld.

Bijna verdrinking

In Savaneta zag een vader dat zijn kind van twee jaar in het zwembad dreigde te verdrinken. Hij sprong in het water, haalde het kind eruit en begon met eerste hulpverlening. Gelukkig reageerde het kind erop en ze was alweer bij kennis toen politie en ambulance arriveerden. Het kind werd snel naar het ziekenhuis gebracht.

Overlast in gouverneurstuin

Bij het huis van de gouverneur in Savaneta veroorzaakte een zwerver overlast. Hij was dronken en hing de hele dag al op die plek rond. De politie kwam en de zwerver sprak lelijke woorden, waarvan onduidelijk was of ze gericht waren tegen de vertegenwoordigers van de sterke arm of tegen de vertegenwoordiger van de koning. In ieder geval verdween hij in een politiecel.

Loterij overvallen

De Kwihi-loterij in Santa Cruz werd overvallen door twee jongens. Ze eisten geld en zetten hun eis kracht bij door met een vuurwapen te dreigen. Ze gingen ervandoor met 60 florin en een mobiele telefoon. Omdat de loterij-eigenaar hartpatiënt is, riep de politie een ambulance op. Zelf doorzochten ze de omgeving, maar troffen de overvallers niet aan.

hart- en longfunctieafdeling, wondenpoli en revalidatie tijdelijk gesloten. Patiënten voor deze afdeling moeten gebruik maken van de centrale ingang. Croes vertelt dat er veel gewerkt wordt met drillboren en cement, iets wat veel stof oplevert. Dagelijks werken er zo'n 25 tot 50 werknemers aan de renovatie. Maar, zo benadrukt Croes, er wordt hard gewerkt om de overlast voor zowel werknemers als patiënten te beperken aanzien het ziekenhuis ook tijdens de werkzaamheden gewoon operationeel is.

In beweging

Van de training op het veld, in het water, op de weg of in de zaal op weg naar internationale roem en medailles: Aruba is in beweging. *Amigoe* brengt in deze sportrubriek resultaten van verenigingen, clubs en stichtingen en initiatieven in beeld.

Intensieve training Baby Beach

Het TK5-taekwondo jeugdteam van de Brazil Taekwondo stichting wordt momenteel klaargestoomd voor een grote competitie. Het team vliegt in het eerste weekend van november naar Curaçao om daar hun kwaliteiten te laten zien. Ter voorbereiding hadden de jongens afgelopen zaterdag een bijzondere trainingslocatie. Op het strand van Baby Beach ondergingen de sporters een intensieve conditietraining. Naast diverse sportoefeningen werden ook de technieken nog doorgelopen en verschillende kicks getraind. De training werd afgesloten met

Selectie synchroon zwimmers

een welverdiende en verfrissende plons in het water.

Synchroon zwimmers bereiden zich voor

De selectie synchroonzwimmers is in voorbereiding voor de Midden-Amerikaanse en Caribische Spelen. In november vertrekt het team naar Veracruz in Mexico om de kunsten te tonen. Momenteel wordt op verschillende elementen getraind, zoals techniek, presentatie boven water en verschillende combinaties, maar ook lenigheid en flexibiliteit komt aan bod. Dit gebeurt allemaal onder leiding van de coaches, Alva Torres en Yamisleidy Arias in het Roly Bisslik zwembad in Savaneta. De Arubaanse selectie tijdens de Spelen bestaat uit zeven talenten.

Arubaanse tennissers gooien hoge ogen Een groep jonge tennissers nam tijdens de schoolvakantie vorige week deel aan het Dutch Antilles Youth Tournament in Curaçao. Tijdens het toernooi werd gespeeld tegen deelnemers uit Curaçao en Bonaire en het resultaat mag er wezen. Veel van de Arubaanse deelnemers vielen in de prijzen. In totaal

gingen twee meiden en elf jongens uit Aruba de baan op in de verschillende categorieën, pre-cadet (U-13), cadets (U-15) en juniors (U-18).

Een homerun voor de jongste

Klein maar fijn, zo luidt de geveugelde uitspraak die zeker opgaat voor de jonge honkballers die deelnamen aan 'Little League Baseball Trainings Camp 2014'. Tijdens het trainingskamp in de schoolvakantie leerden de kinderen in de leeftijdscategorie van 9 tot 12 jaar de fijne kneepjes van de sport. In totaal stonden 80 kinderen te trappelen voor een homerun. Tijdens het kamp werden de honkballers begeleid door verschillende coaches en trainers.

Strijd om de koning

Verscheidene deelnemers van de Internationale Aruba Chess Challenge werden afgelopen weekend schaakmat gezet. Het jaarlijkse toernooi

De Brazil Taekwondo stichting traint op het strand van Baby Beach

Selectie synchroon zwimmers

vond dit jaar plaats op Aruba in Centro de Barrio in Dakota. Het toernooi bestond uit zeven rondes en drie verschillende categorieën. De groep 'Open', bedoeld voor alle spelers en alle leeftijden. De groep 'U-18' voor spelers

onder de achttien jaar en de groep 'U-12' voor schakkers jonger dan twaalf jaar. Voor het internationale toernooi vlogen onder andere deelnemers vanuit Curaçao en Suriname naar het eiland.

Deelnemers van het Little League Baseball Trainings Camp 2014

Overleden

Mrs. Beryl A. Hazel	07-10-2014
Ceferino Navas	07-10-2014
Luciano Peña	11-10-2014
Johanita M. Wolff – Tromp	10-10-2014
Johan G. Richardson	07-10-2014
Josefa Wever-Maduro	11-10-2014
Atlanta Hartwell Lake	
Petra C. Tromp - Wolff	09-10-2014
Esmeralda Mohammed – Kock	07-10-2014
Mario Kock	07-10-2014

Losse Verkooppunten Amigoe di Aruba

Bloemond Supermarket	Ling & Sons
S-chow Supermarket	Mundo Nobo Supermarket
Moko minimarket	NG Supermarket
Bright Bakery	Plaza Bookshop
Bruna	Springfield Supermarket
Cheng's Supermarket	Superfood
Circle K Oranjestad	Texaco Sasaki
Classic Supermarket	Texaco Seroe Blanco
Fa Yang Supermarket	Valero Blvd
Food Center	Valero St.Cruz
Kong Hing	Wei Ming Supermarket
Shaba Pastry	

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

(sporen van) een zeeschildpad gezien?

Bel TURTLE HOTLINE : 592 93 93

Aruba is Beautiful! ...And Clean...

Support: **Fundacion Aruba Limpi** ☎ 583-8383

Donkey Sanctuary Aruba

Sta Lucia 4a

Open Maandag - Vrijdag 09.00 – 16.00 uur

(Nu de hele dag open)

Zaterdag – Zondag 10.00 – 15.00 uur

Info: 5841063 – 5932933 (also emergency) – 5698232

Receive Your Early Holiday Bonus when you buy a new Brilliance

RECEIVE AWG 2,000 Cash Bonus*

RECEIVE AWG 2,000 Cash Bonus*

AWG 48,950.= ex BBO

Starting at AWG 41,950.= ex BBO

Wait! There are more Holiday gifts for you... Become the lucky CASH PRIZE WINNER* of:

1st Prize: AWG 2,000.= 2nd Prize: AWG 1,000.= 3rd Prize: AWG 500.=

2014 Brilliance H530 Deluxe	2014 Brilliance V5
- Automatic transmission • Leather seats • Sunroof - Push Start • Reverse Sensors - Driver, front passenger & side airbags - ABS+EBD • 16" alloy wheels	- Reverse Sensors • Anti-theft system - Driver & passenger airbags • ABS+EBD 17" alloy wheels • AM/FM radio w/ CD/MP3/USB/AUX - Steering wheel audio controls • Power package

PASSION for CARS

R. E. Yrausquin & Sons

R.E. Yrausquin & Sons (Aruba) N.V. | L.G. Smith Boulevard 112 | Oranjestad, Aruba | Tel: (297) 524 4444 | Fax: (297) 582 6661 | Website: www.reysons.com | Email: info@reysons.com

*This promotion is valid till 30 of November 2014. The Cash Prizes Raffle will take place on Monday 8 December 2014, at 4:00 pm at R.E. Yrausquin & Sons N.V. To be eligible, a 2014 Brilliance vehicle must be purchased and delivered by 30 of November 2014. It is not mandatory to be present, but everyone is welcome to be present at the Cash Prizes Raffle. The raffle will be supervised and conducted by a notary.

‘Van straatschoffie tot literaire belofte’

Schrijver Ozcan Akyol praat over multiculturaliteit, literatuur en jeugdcriminaliteit

ORANJESTAD — De Nederlandse schrijver en columnist **Ozcan Akyol** bezoekt vanavond de Universiteit van Aruba voor een ‘literair panelgesprek’ met als onderwerp: “Multiculturaliteit, literatuur en jeugdcriminaliteit”. Akyol publiceert onder meer voor het NRC, Nieuwe Revu, Playboy en de Volkskrant.

door onze verslaggever
Alex Lacleé

De schrijver is samen met zijn vriendin, Volkskrant-journalist Anna van den Breemer, op uitnodiging van de Vertegenwoordiging van Nederland in Aruba (VNO) in Aruba. Gisteren gaf hij een lezing in Cas di Cultura aan honderden leerlingen van verschillende middelbare scholen. Gistermiddag ontmoette hij verschillende Arubaanse journalisten en sprak kort met *Amigoe*. Akyol vertelt over zijn debuutroman *Eus*, een deels autobiografische boek over een Turks-Nederlandse jongen uit een gastarbeidergezin die zich aan zijn achter-

grond probeert te ontworstelen. Hij beschrijft zijn jeugd met analfabetische, eerste generatie, Turkse ouders, foute vrienden en de route van kattenkwaad, criminele activiteiten naar uiteindelijk een strooptocht met een beruchte zigeunerfamilie door Europa; stelend en geelddadig. Het boek kreeg veel aandacht in de Nederlandse media en was direct een succes. Binnen een week werden ruim 10.000 exemplaren verkocht, werden de filmrechten gekocht en mocht Okyal aanschuiven bij diverse tv-programma's om zijn mening over actualiteit te geven. Een vergelijking met ‘het gilde der allochtonenschrijvers’ stelt

hij niet op prijs, zo blijkt. Ondanks zijn eigen Turkse achtergrond wil de agnostische Akyol absoluut niet tot deze categorie worden gerekend. Hij is geen klassiek succesverhaal of prototype ‘ingeburgerde allochtoon’. Op de vraag, voel je je meer Nederlands of Turks, antwoordt hij veelzeggend: ‘Ik voel me een Deventenaar’, referend naar de Nederlandse stad waar hij geboren werd.

Vanochtend bezocht hij gevangenis KIA waar hij met jeugdige gedetineerden sprak over zijn eigen jeugdervaringen en zijn tijd in de bajes. Hij gelooft dat sommige mensen niet slecht zijn, maar soms wel slechte dingen doen. In de gevangenis ontdekte Akyol op z'n 21e dat er meer in het leven is. Hij begon boeken lezen en ontdekte de schoonheid van de literatuur. Hij besloot een studie op te pakken en

Ozcan Akyol (midden) in gesprek met enkele journalisten tijdens een onderonsje in restaurant The West Deck.

ging schrijven. Aanvankelijk op zijn eigen blog maar nadat Akyol door een literaire agent werd ontdekt, begon hij aan zijn eerste boek *Eus*. Momenteel werkt hij aan zijn tweede roman (werktitel *Turis*) die naar verwachting in februari 2015 uitkomt. Het panelgesprek op de universiteit begint vanavond om zeven uur in de aula.

Eric Mijts is moderator en het panel wordt gevormd door Dynia Abath, Liliana Braamskamp, Glenn Thodé, Hellen van der Wal en Gordon Geggie. Het is voor iedereen gratis toegankelijk. Morgen vliegt Akyol naar Curacao waar hij een vergelijkbaar programma volgt en langsgaat op onder meer scholen.

Humor met Wapu vrouwen

ORANJESTAD — De komedie ‘*muhernan Wapu*’ staat binnenkort op de planken in Cas di Cultura. Het gaat hierbij om een komedie waarin rebelse vrouwen een supermarkt ingaan en de prijzen gaan verlagen als protest tegen de steeds hogere prijzen voor producten met alle consequenties van dien. Met veel humor wordt de hilarische situatie in de supermarkt gebracht onder regie van Eligio Melfor. Melfor (artiestennaam van Julio Constantino Hermanus) is een Curaçaose acteur, komiek en theatermaker. Het werk van Melfor kenmerkt zich door komedie met een diepere boodschap, waarmee hij de weg van de volksklasse naar Centro pro Arte (CPA) plaveide. Hij brak met de traditie van elitair toneel en streefde naar een situatie waarin de schouwburg voor iedereen toegankelijk is. Kaarten zijn verkrijgbaar bij Valero EssoVile in San Nicolas en Valero Boulevard. Het stuk speelt 31 oktober, 1 en 2 november in Cas di Cultura.

Bucuti dubbel in de prijzen

ORANJESTAD — Bucuti & Tara Beach Resorts, een boetiekhotel voor volwassenen, viert dubbel feest want ze slepen twee prijzen in de wacht. Zo koos de grote touroperator Thomas Cook Northern Europe in Scandinavië voor het Bucuti als beste hotel van alle 1500 hotels in hun aanbod. De stemming werd voorgelegd aan meer dan 1,5 miljoen klanten. Stemmers bleken 100 procent tevreden over Bucuti en waren meer dan bereid het hotel aan te bevelen bij familie en vrienden. Daarnaast ontving het hotel de onderscheiding Four Diamond Rating van de American Automobile Association (AAA). Dit betreft een combinatie van de algemene hotelkwaliteit, de geboden faciliteiten en het serviceniveau. Eerder werd het hotel al in de top 25 geplaatst als meest romantische Caribische hotel op TripAdvisor en kreeg het de Green Globe Certification, een duurzaamheidsonderscheiding.

COLUMN ZEE

Excellente leerlingen

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Overall ter wereld heb je heel slimme leerlingen. Vaak doen ze mee met het programma voor alle andere leerlingen, maar dat gaat dan te gemakkelijk. Voor die leerlingen moet je iets extra's bedenken, leren moet een uitdaging zijn, we willen graag het meeste uit onze leerlingen halen. In heel veel landen bedenken ze dan ook iets voor die heel slimme leerlingen, in Nederland heeft dat nu ook extra aandacht. Langzamerhand verandert er iets in de schoolkeuze van leerlingen. De Nederlandse situatie in Arubaanse woorden: steeds minder leerlingen gaan naar mavo-EPB, steeds meer leerlingen gaan naar havo-vwo, vooral havo. Dat gaat dus goed, het opleidingsniveau van de leerlingen stijgt langzaam maar zeker, alhoewel er ook mensen zijn die beweren dat het peil van het onderwijs daalt. Aan de basis verandert veel, leerlingen kiezen een hoger schooltype, aan de top nog weinig. Heel slimme leerlingen halen nog steeds een gewoon vwo-diploma in dezelfde tijd die er vroeger voor stond. Dat moet veranderen vindt het Nederlandse ministerie van onderwijs. Voor heel slimme leerlingen moet iets bedacht worden, zodat ze nog betere prestaties halen. Slimme leerlingen moeten

extra vakken kunnen volgen, ook al past het niet in het rooster. Ze zijn ten slotte slim genoeg om het met zelfstudie te halen. Slimme leerlingen kunnen misschien het programma sneller doorlopen, een jaar overslaan. Of ze gaan alvast aan de gang met cursussen op de universiteit, werken dus eigenlijk al vooruit. Er zijn heel veel dingen te bedenken om meer uit vwo-leerlingen te halen, om ze meer uit te dagen. Zouden we zoiets op Aruba ook kunnen opzetten? Op het vwo is dat niet zo'n probleem. Het gaat maar om een groepje van 100 leerlingen dat jaarlijks op het vwo wordt toegelaten. Tussen de 300 en 400 leerlingen doen vwo, voor het kleine groepje excellerende leerlingen dat daar rond loopt kan men best iets leuk bedenken. Het probleem op Aruba is eerder dat we moeten zorgen dat leerlingen over het algemeen een hoger opleidingsniveau krijgen. Dat is al eens geprobeerd door zoveel mogelijk leerlingen tot havo-vwo toe te laten, maar dat werkt natuurlijk zo niet, daarmee breng je alleen maar die opleiding in problemen. Je moet zorgen dat de kwaliteit over de hele linie omhoog gaat. We krijgen eindtermen voor het basisonderwijs, de minister

heeft gezegd dat de kwaliteit van de mavo's omhoog moet. Het heeft de aandacht, al zou het mooi zijn als ook eens vooruitgang werd geboekt. Ook al zijn andere problemen urgenter, zoals de algemene kwaliteit van het onderwijs, toch denk ik dat we eens goed moeten kijken naar de excellentieprogramma's die nu in Nederland bedacht worden. Dat levert misschien een mooie oplossing op voor de aansluiting mavo-havo waarover nu tel-

kens zo'n gekibbel ontstaat. Lever leerlingen op de mavo die naar de havo willen een excellentieprogramma, zodat ze de overstap gemakkelijker kunnen maken. In zo'n programma moeten de havo-scholen gaan meedoen, door bijvoorbeeld een extra lesprogramma Nederlands aan te bieden. Het mes snijdt dan aan veel kanten. Leerlingen worden gestimuleerd, zijn beter voorbereid op de havo-opleiding en voor de ontvanging havo-scholen zijn het

dan geen onbekenden meer. Vooral dat laatste is belangrijk. Is een leerling die 30 punten haalt, geschikter voor havo dan een leerling die 29 punten haalt? Zo goed kunnen we echt niet meten, maar de havo-scholen moet een algemene eis stellen. Als de havo-scholen de leerlingen die er eventueel aankomen al kent, kan men vast wel betere toelatings-eisen bedenken dan alleen maar een eis van een minimaal aantal punten op het mavo-eindexamen.

Onder de loep

Figurant

Armand Hessels schreef tot 2009 regelmatig opiniestukken waarin de lezer kijkje kreeg achter de politieke schermen. In 2009 zakte de moed hem in de schoenen toen opnieuw massaal op traditionele politieke partijen gestemd werd. Recentelijk besloot hij toch weer te gaan schrijven. In deze serie artikelen neemt hij onder meer de politiek onder de loep. Niet alleen kritiek maar ook, waar mogelijk oplossingen.

leorgaan hun inspanningen feitelijk teniet doet. Een voormalige president van ARA stelde zelfs dat zij ‘met lede ogen moeten zien, dat haar rapporten niet door de Staten worden behandeld’. Gevolg is dat de geschiedenis zich keer op keer herhaalt. De uitvoerende macht maakt zich steeds weer schuldig aan handelen in strijd met de wet. Als mogelijke reden voor het disfunctioneren van het parlement stelt de ARA dat ‘Statenleden zijn gekozen vanwege hun politieke aspiraties en niet op basis van hun financieel-economische en juridische deskundigheid’.

In de gedachte van de Trias Politica hebben volksvertegenwoordigers inderdaad een uitermate belangrijke, zo niet de belangrijkste taak. Zij zijn het immers die op basis van prikkels uit de gemeenschap komen met voorstellen om die beter te laten functioneren. Het gaat er daarbij om de kwaliteit van het leven van zoveel mogelijk burgers gelijkmatig te verbeteren. De uitwerking van die voorstellen door bestuurders wordt door de vertegenwoordigers gecontroleerd op hun wetmatig- en doelmatigheid. Dit houdt onder meer in dat wordt nagegaan of bestuurders zich hebben gehouden aan de wettelijk geldende regels en een efficiënt gebruik maken van het beschikbare geld.

Volgens het door de AVP geïnitieerde Rapport Calidad maakt de manier waarop het Arubaanse parlement functioneert, die kritische rol wel heel moeilijk. Zolang parlementariërs van de regerende partij doorgeschoven kandidaten zijn die met slechts enkele stemmen hun ministers met juist veel voorkeurstemmen moeten controleren, valt er weinig positiefs te verwachten. De taken van dergelijke parlementariërs bestaan bijgevolg voornamelijk uit het applaudiseren op commando voor hun minister-opdrachtgevers, om hen tegen kritiek te beschermen en om hun (wan)daden te legaliseren. Dit is al decennialang de gedragscode bij elke partij die aan de macht is. Zodoende heeft zich een stempelparlement ontwikkeld dat als hoogste controlerend orgaan kritiekloos de (wan)daden van haar opdrachtgevers (regering) zelfs achteraf goedkeurt. Het kost hen daarbij blijkbaar geen enkele moeite het algemeen belang op te offeren ten behoeve van het belang van hun ministers en de partij. Ook het beleid om niet te protesteren tegen de vele politieke benoemingen – decennialang het kwalijkste politieke euvel – is een ernstige tekortkoming. Deze praktijk betekent een inbreuk op het principe van gelijke behandeling van burgers met dramatische gevolgen voor de landskas. Ook in dit opzicht laten de volksvertegenwoordigers de gemeenschap in de steek. Het disfunctioneren van het parlement vanaf de Status Aparte is chronisch en strekt zich over alle traditionele politieke partijen uit. Zowel de Algemene Rekenkamer (ARA) als het Openbaar Ministerie heeft in eerdere gelegenheden aangegeven dat het disfunctioneren van dit belangrijkste contro-

lant presteren.

Flashback

Een terugblik op
de Amigoe van weleer

14 oktober 1983

De *Amigoe* maakt er speciaal melding van dat van de Bonaire Regatta verslag gelegd wordt met extra inzet. Dit jaar is de krant extra sterk vertegenwoordigd op de Bonairaanse zeil-regatta, zo meldt een bericht. Behalve Bonaire-correspondent Hubert Linkels zijn ook sportredacteur Max Suart en fotograaf Ken Wong aanwezig voor verslagen van het slot van deze traditionele boten-manifestatie. Verder heeft de politie het druk met bekeuringen uitdelen aan fietsers. De krant maakt er melding van dat er niet minder dan 34 bekeuringen uitgedeeld zijn aan fietsers

die zich niet aan de regels houden. Gedurende de afgelopen twee dagen werden strenge controles gehouden. En deze actie gaat door. En de KLM introduceert een bejaardenkorting: een speciale aanbieding voor bejaarden. "Een soort kerstaanbieding", aldus general manager Pieter van Tol desgevraagd aan de *Amigoe*. De aanbieding geldt voor mensen van 65 jaar en ouder, ingezetenen van het Rijk, en geldt zowel voor Antillianen als Nederlanders. Tot 15 maart volgend jaar is deze aanbieding geldig. Het speciale tarief is dan 1299 Antilliaanse guldens voor een retourticket.

9000 leerlingen verlaten school zonder diploma

Minister en schoolbesturen ondertekenen protocol

WILLEMSTAD — Minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport Irene Dick heeft gisteren samen met schoolbesturen van het funderend en voortgezet onderwijs en secundair beroepsonderwijs het protocol 'Yuda skol yuda su alumno' (Help de school zijn leerlingen helpen) ondertekend. Het protocol moet de kwaliteit van het onderwijs verbeteren, het aantal drop-outs tegen gaan en leerlingenzorg stimuleren.

door onze verslaggever
Anke Vellenga

Volgens minister Dick verlaten zo'n 9000 leerlingen vroegtijdig de school zonder het diploma behaald te hebben. Dat aantal wil minister Dick terugdringen door middel van stimulering en facilitering van leerlingenzorg op Curaçao. In het protocol Yuda skol yuda su alumno wordt benadrukt dat alle jongeren op Curaçao een leerrecht, maar ook een leerplicht hebben. Elke jongere heeft de verplichting om voor zijn 25e minimaal de startkwalificatie van SBO-1 te hebben behaald. In het protocol staat ver-

Minister Irene Dick ondertekent samen met vertegenwoordigers van schoolbesturen het protocol.

der dat de school een zorgverlenende taak heeft en dat scholen een kwalitatief deugdelijke leerlingenzorg moet kunnen aanbieden. De leerlingenzorg houdt in dat leerlingen onderwijs aangeboden krijgen dat recht doet aan hun potenties en omstandigheden. Wanneer de school dat niet kan bieden aan een leerling wordt het Schoolextern Multidisciplinair Advies Team (Smat) ingeschakeld. De Smat moet dan zorgen voor een doorverwijzing naar of plaatsing op een andere school, onderwijsvoorziening of een adequaat zorgaanbod doen. In het bijzijn van allerlei afgevaardigden uit de onderwijssector, zoals docenten, schoolhoofden, schooldirecties, maar ook afgevaardigden van bijvoorbeeld jeugdreclassering, ondertekenden de minister en de vertegenwoordigers van schoolbesturen diverse afspraken. Zo is er afgesproken dat het leerlingenzorgsysteem van Curaçao gebaseerd moet zijn op zeven kernprincipes. Die kernprincipes zijn: de zorgtaak van de school, preventie, autonomie van de school, doorgaande zorglijn, integraal indiceren, non-discriminatoire zorgaanbod en privacy.

Voor de start van het schooljaar moeten alle scholen in hun jaarprogramma en schoolgids bekendmaken op welke manier de leerlingen-

zorg wordt vormgegeven. Zo moeten de scholen bijvoorbeeld aangeven hoe zij het leerproces en prestaties van leerlingen gaan monitoren, toetsen en analyseren. De scholen krijgen de gelegenheid om dit voor 1 januari 2015 in hun schoolgidsen aan te geven.

Vanuit de overheid wordt de verbetering van de leerlingenzorg gefaciliteerd door de ondersteuning van alle scholen in het opzetten van een schoolintern leerlingenzorgsysteem. Zo kunnen leerkrachten (na)scholing krijgen op het gebied van leerlingenzorg. Ook zullen de schoolondersteuningsorganisatie verbeterd worden. Vanuit de overheid komen kerndoelen en volgttoetsen voor het fun-

Minister Dick aan het woord over het belang om het onderwijs te verbeteren.

derend onderwijs beschikbaar. En er komt een geautomatiseerd Centraal Management Informatiesysteem, gekoppeld aan de leerlingvolgsystemen van de scholen. Scholen zullen tevens door de overheid ondersteund worden in het opzetten van een orthotheek. De onderwijsinspectie zal toezicht houden op de uitvoering van de leerlingenzorg. Het Yuda skol yuda su alumno-project moet al in

het schooljaar 2014/2015 in werking treden en kan gezien worden als een keten van samenwerkende instanties die samen de kwaliteit van het onderwijs gaan verbeteren. Hoewel het project vanuit het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport uitgaat, wordt er vanuit meerdere ministeries aan gewerkt, waaronder het ministerie van Justitie en Gezondheid, Natuur en Milieu.

Regering: Bvz niet tegen internationale verdragen

WILLEMSTAD — De regering is het niet eens met de strekking van de Sociaal Economische Raad (SER) dat het onderscheid dat in de basisverzekering ziektekosten (bvz) wordt gemaakt tussen verschillende verzekeringsgerechtigden, tegen wetgeving en internationale verdragen op het gebied van non-discriminatie zouden zijn. Dit staat vermeld in de Memorie van Toelichting (MvT) bij de reparatiewetgeving op de bvz die eerder deze week door de regering naar de Staten is verstuurd.

In de bvz wordt een onderscheid gemaakt tussen premies die de werkenden en gepensioneerden moeten be-

talen. Zo betalen werkenden een premie van 4 procent – verhoogd van 3 procent – terwijl gepensioneerden, conform het voorstel dat nu op tafel ligt, een premie van 6,5 procent moeten gaan betalen. Op dit moment is dat 10 procent. Terwijl door werknemers en zelfstandigen een premie van 13 procent betaald moet worden. Dat was oorspronkelijk 12 procent. Naar de mening van de SER is het moeilijk uit te leggen waarom er verschillen zijn in premiehoogte en aanspraken tussen de verzekerden en waarom de regering heeft gekozen voor een verbod op het systeem.

In de MvT geeft de regering aan dat zij bij de bvz heeft gekozen voor het uitgangspunt dat eenieder recht heeft op gezondheidszorg en toegang tot de zorg moet krijgen. "Het financiële aspect heeft echter ervoor gezorgd dat dit op dit moment niet betaalbaar is voor de gehele verzekerdenpopulatie. Reden waarom de regering heeft gekozen om het verstrekkingenpakket aan te vullen voor ten minste de groep van de meest zwakkeren in de gemeenschap." De regering volhardt dat zowel uit literatuur als jurisprudentie blijkt dat geen sprake is van een ongerechtvaardigd onderscheid of discriminatie wanneer 'een legitiem doel wordt nagestreefd en het onderscheid een passend alsook proportioneel middel is om dat doel te bereiken'. De regering is van mening dat het door de SER bedoelde onderscheid een objectieve en redelijke rechtvaardigings-

grond heeft, namelijk het beperkt financieel kader waarbinnen de basisverzekering moet worden uitgevoerd en het doel van de regering om de solvabiliteit van het fonds te waarborgen ten behoeve van het algemeen belang. Bovendien is dit onderscheid van tijdelijke aard, geeft de regering aan in de MvT. "De door de SER bedoelde wetten en verdragen geven slechts aan dat de overheden aan minimumeisen moeten voldoen om bij te dragen aan een menswaardig bestaan van de bevolking. De regering heeft in dezen mogelijk gemaakt dat men toegang krijgt tot de meest noodzakelijke medische zorg (basiszorg). Optische kunstmiddelen en tandheelkundige zorg behoren in principe niet tot noodzakelijke zorg maar tot gewenste zorg", wordt in de MvT aangegeven.

De regering wijst in de MvT in dit verband erop dat verzekerden tot achttien jaar gehele tandheelkundige zorg krijgen in het kader van preventie. Dit maakt deel uit van het bewustwordingsproces. Men begint met het bewustwordingsproces op jonge leeftijd zodat dit in de toekomst voor een betere tandheelkundige gezondheid zal zorgen en tot minder gezondheidsproblemen zal leiden als gevolg van een slechte mondzorg. In de MvT ontken de regering dat er sprake is van willekeur bij de bepaling wie wel of niet voor brillen en tandheelkundige zorg in aanmerking komt. Er is gehandeld met het oog om de economisch zwakkeren in de samenleving te beschermen, aldus de regering. "Voor wat betreft de verschillen in premiehoogte is inderdaad gekozen om onderscheid te maken naar inkomen uitgaande van het solidariteitsprincipe. Naar de mening van de regering is dit geenszins een ongerechtvaardigd onderscheid."

ENJOY THE SEA RESPONSIBLY
WWW.CITRO.ORG

FOR EMERGENCIES 913

Advertenties Curaçao

SAME DATES NEW TIMES

Valid from 26 October '14 till 28 March '15. Flights are on Tuesday, Wednesday, Thursday and Sunday. Same schedule applies for all flight days.

CURAÇAO-SURINAME			
DEPARTURE	TIME	ARRIVAL	TIME
*PARAMARIBO	12:05	CURAÇAO	14:50
*CURAÇAO	16:20	PARAMARIBO	21:05

*Flights make an intermediate stop in Port of Spain, Trinidad

CURAÇAO-TRINIDAD			
DEPARTURE	TIME	ARRIVAL	TIME
PORT OF SPAIN	13:20	CURAÇAO	14:50
CURAÇAO	16:20	PORT OF SPAIN	17:50

For information and reservations please contact the Surinam Airways sales office, F.D. Rooseveltweg 505, Tel. 868-9600 / 868-4360 or your preferred travel agent.

www.flyslm.com

CONNECTIONS TO BELEM – CAYENNE – GEORGETOWN

COOKING UP SOME SUPER SAVINGS
GREAT DEALS ON THESE 4G SMARTPHONES
Purchase one of the selected smartphones and stream your data at 4G speeds. Visit one of our stores today!
These offers are also available at our dealers!

#SAVEDBYDATA

ALCATEL C1

- 2 megapixels camera
- Digital zoom
- Dual core, 1000 MHz
- Music Player
- Speakerphone
- Voice dialing

Naf. 39

ALCATEL IDOL

- LCD capacitive touchscreen
- Vibration alert
- Stereo FM radio with RDS
- Speakerphone
- Voice dialing

Naf. 598.41

DIGICEL DL700

- Memory card slot
- Vibration alert
- Speakerphone
- Bluetooth, WiFi
- Email, Web Browser, Radio

Naf. 59

DIGICELCURACAO.COM

Promotion valid until stock lasts. To avail of this promotion you need to activate a Naf 49.99 Data plan. Prices are including OB. Terms & Conditions apply.

TELENEEDS • SAI DIGITAL • CONNECTIONS • NEXUS • BUZZ ME

Ondanks laag vertrouwen

Buurtbewoners moeten verlengstuk politie worden

WILLEMSTAD — Buurtbewoners moeten de ogen en oren worden van de politie, om de criminaliteit op het eiland op een effectieve manier te kunnen bestrijden. Dat vindt minister van Justitie Nelson Navarro (Pais).

Wijken moeten ook beter georganiseerd zijn om dit te kunnen bereiken, aldus de minister onlangs tijdens het radioprogramma *Bario pa Bario*. Er wordt al gericht gewerkt aan het verbeteren van de situatie in wijken met betrekking tot de criminaliteit en de autoriteiten hebben ook al een beter beeld over welke plekken meer controles vereisen, de zogeheten hotspots. Maar de buurtbewoners moeten zelf ook een verlengstuk worden van de politie, meent de minister.

Navarro is zich er wel van bewust dat burgers minder vertrouwen hebben in het politiekorps KPC vergeleken met vroeger, maar verzekert dat hieraan hard wordt gewerkt. De minister gaf begin dit jaar al aan een strijd te zijn begonnen tegen corrupte agenten. Zijn uitlatingen schoten bij de agent en bij Statenlid Gilmar Pisas (MFK) in het verkeerde keelgat. Pisas beweerde dat deze uitlatingen demotiverend zijn voor de agenten. Navarro benadrukt echter dat er enkele rotte appels

zijn binnen het KPC die voor veel problemen zorgen en dat de corruptie die hierdoor ontstaat, de veiligheid van de bevolking belemmert. Het kan wat langer duren voordat ze allemaal uit het korps zijn verwijderd, zegt Navarro, maar het proces hiervoor, om het verkeerde beeld van het korps te doen veranderen, is in volle gang. Echter, niet alleen het wantrouwen in de politie belemmert de strijd tegen de criminaliteit, aldus de minister. Ouders die hun voortvluchtige kinderen helpen met een schuilplek en burgers die weten waar de door de politie gezochte criminelen zich bevinden en dat niet door-geven, dragen ook bij aan de criminaliteit.

Tevens vinden er verschuivingen plaats, door de goede resultaten die de actie 'Ta Basta Awor' boekt, zegt de minister. Criminelen trekken steeds meer de wijken in om bejaarden en andere kwetsbare burgers te overvallen en richten zich ook steeds meer op bedrijven die meer afgelegen liggen, maar ook op toeristen. Dit laatste

Foto: MinJus

Minister Navarro was net als zijn andere collega's van het kabinet Asjes ook aanwezig bij de viering van de Dia di Kòrsou bij Fort Amsterdam, waar hij met diverse burgers sprak over zijn zorgen en plannen.

beschouwt de minister als een aanval op de economie van het land. Daarom is het volgens de minister zeer belangrijk dat buurtbewoners alerter worden en direct de autoriteiten inschakelen om de criminaliteit zo effectief mogelijk de kop in te drukken. Verder liet hij doorscheme-

ren dat de strijd van voorgaande overheden tegen de criminaliteit veel te wensen overliet. Het bewijs hiervoor is volgens de minister, de gemiddelde leeftijd van gedetineerden die in de gevangenis Sentro di Detenshon i Korrekshon Kòrsou opgesloten zitten. Zo bestaat de grootste groep van de gevangenispo-

pulatie uit jongeren tussen de 18 en 30 jaar. Het kabinet Asjes werkt wel hard aan preventie, aldus de minister. Dit, door middel van een nationaal plan, om te voorkomen dat de jongeren van deze generatie het criminele pad opgaan. Hij benadrukt echter dat de overheid deze strijd niet alleen aankan.

15e verkeersdode

WILLEMSTAD — Het aantal verkeersdoden van dit jaar is gistermiddag gestegen naar vijftien, aldus de politie. Lucia Gabriela Rodrigues (56) bezweek gisteren in het ziekenhuis aan de verwondingen die zij door een auto-ongeluk een dag eerder had opgelopen.

Het ongeluk vond in de avonden plaats op de Gosieweg. Volgens de politie reed de vrouw richting Río Canario en week om onbekende redenen naar links af en botste frontaal op een tegenligger. Hierdoor stootten de vrouw, als ook de chauffeur en de inzittende van het andere voertuig, hun hoofd tegen de voorruit van de auto's. Alle drie zijn met een ziekenwagen naar de polikliniek gebracht, waar Rodrigues overleed. De gezondheids-situatie van de andere slachtoffers is nog onbekend. De verkeerspolitie doet verder onderzoek naar het ongeluk.

Aanhoudingen 'Ta Basta Awor'

WILLEMSTAD — Het team 'Ta Basta Awor' heeft onlangs twee aanhoudingen verricht. De eerste vond plaats ter hoogte van een bar/restaurant aan de F.D. Rooseveltweg. Het gaat om de 21-jarige op Curaçao geboren J.J.A.M. voor overtreding van de opiumwet. De man had 36 pakjes marihuana bij zich, die in beslag zijn genomen voor nader on-

derzoek. De 30-jarige, eveneens op Curaçao geboren man W.H.S. werd omstreeks zeven uur aangehouden bij een inval in een woning in Kanga. Hij is aangehouden als verdachte van een zaak waarbij er sprake was van mishandeling en bedreiging. Beide mannen zijn aan een hulpofficier voorgeleid, die hun verdere detentie gelastte.

Geen speciale pakken tegen ebola

WILLEMSTAD — Door het verkeer van mensen tussen de verschillende continenten op de wereld is het niet uit te sluiten dat er ook in het Caribisch gebied gevallen van ebola zich zullen voordoen. Speciale kleding voor verpleegsters om met een ebolapatiënt om te gaan is er echter niet.

Dat zegt minister van Gezondheid Ben Whiteman (PS) na deel te hebben genomen aan een vergadering van de Pan American Organization (Paho). Hij zegt dat de nationale epidemiologen van de landen in de regio in beraad zijn over hoe te handelen mocht er zich een geval van ebolabesmetting

voordoen. Het grootste probleem is speciale kleding die nodig is om met ebolapatiënten om te gaan. Die zijn niet aanwezig, aldus de minister. Wat de landen in de regio en op Curaçao wel in voorraad hebben, zijn speciale pakken die werden gebruikt tijdens de uitbraak van de varkens-

Douanier uit ambt gezet na diefstal

WILLEMSTAD — Roberto Samboe, een douanebeambte werkzaam bij vliegveld Hato, is gistermiddag door rechter Sigmar Carmelia voor een periode van drie jaar uit zijn ambt gezet. De man is schuldig bevonden aan diefstal van een mobiele telefoon die hij afgelopen juni van een Chinese toeriste had gestolen. De vrouw van Samboe heeft het slachtoffer de waarde van de telefoon wel terugbetaald, maar dat heeft de toeriste niet overgehaald om haar aangifte in te trekken, bleek gisteren tijdens de behandeling van deze zaak.

De man verklaarde ter zitting dat hij na controle van

enkele koffers iets van de grond oprapte, toen hij de mobiele telefoon zag die volgens het slachtoffer een waarde van 800 dollar heeft. Door chaos op de werkvloer stopte hij de telefoon in zijn broekzak en ging verder met zijn controlewerkzaamheden. Toen hij thuis is aankwam, ontdekte hij de telefoon en besloot die op een kast te bewaren. Het is de eigenaresse echter gelukt de telefoon op te sporen, via het Global Positioning

System (GPS). Dit is een satelliet-navigatiesysteem dat informatie biedt over onder meer de locatie van bijvoorbeeld een mobiele telefoon. Dankzij die informatie kwam de eigenaresse erachter dat de telefoon zich op Bándabou bevond, in de woning van Samboe, en dat de telefoon later ook in Nederland is opgespoord bij de woning van zijn zoon die daar woont. Het slachtoffer besloot hierop een bericht te sturen naar haar eigen telefoon, gericht aan de dief, Samboe dus, om haar mobiele telefoon terug te eisen. Het toestel had hij echter niet meer. Die had hij in Nederland verkocht. Ook deed de eigenaresse aangifte bij de politie dat haar telefoon bij Hato was gestolen en gaf tevens alle informatie over haar telefoon door. Hierop belooft Samboe de

vrouw de waarde van de telefoon terug te betalen en hij smeekte haar ook om de aangifte in te trekken. Zijn vrouw heeft vervolgens 1600 gulden aan de toeriste betaald, maar de aangifte werd niet ingetrokken.

Samboe werd vervolgens gedagvaard en stond gisteren terecht voor de diefstal. Het Openbaar Ministerie wees op de ernst en de aard van het feit, maar ook op de belangrijke functie die Samboe al ruim dertig jaar bekleedt. Er werd echter ook rekening gehouden met zijn persoonlijke omstandigheden. Het OM eiste zes maanden gevangenisstraf compleet voorwaardelijk, drie jaar proeftijd en ontzetting uit het ambt voor de periode van drie jaar. Hij werd conform deze eis veroordeeld.

Advertenties Curaçao

Voor alles wat je wilt meemaken!

De Tango dansen in de straten van Buenos Aires. Doe het met een **PERSOONLIJKE LENING** van Banco di Caribe!

Nu geniet u van een speciale lage rente en extra gunstige voorwaarden. Maar vooral van een ervaring die niet in geld is uit te drukken.

Bel voor meer informatie 432 3200 of kom langs bij een van onze branches!

Deze actie is geldig t/m 31 december 2014. Meer weten over de voorwaarden? Kijk dan op www.bancodicaribe.com

BANCO DI CARIBE

Banco di Caribe, Schottegatweg Oost 205, ☎ 432 3200
Banco di Caribe Bonaire, Kaya Grandi 22, ☎ 717 7595

Check uw bloedsuiker met de meest geavanceerde meter ter wereld!

FreeStyle
Freedom Lite

- U voelt bijna niets!
- Makkelijk te gebruiken en snel resultaat
- Gebruik van veel minder bloed
- Zo nodig kan er opnieuw bloed worden toegepast
- Er kan op verschillende plekken van uw lichaam geprikt worden.

Freestyle Freedom Lite wordt vergoed door de SVB!

GRATIS METER* met door SVB of BZV gestempeld recept. Als de meter niet meer werkt, wordt deze vervangen met uitzondering van verlies of nalatigheid.

Controleer uw bloedsuiker GRATIS van 8.30-10.30 am:

Maandag 13 oktober bij Botika Otrabanda

Woensdag 15 oktober bij Botika Popular

Dinsdag 14 oktober bij Botika Sta. Rosa

Donderdag 16 oktober bij Botika Nos Deseo

Let op, nuchter komen!

Vrijdag 17 oktober bij Botika Palu Blanku

Oduber Agencies Curacao N.V., Scherpenheuvel 9 Tel: 7671011

Abbott
Diabetes Care

DEN HAAG – Criminele Antillianen terugsturen naar hun geboorteland. Dat is wat PVV'er Sietse Fritsma wil met een initiatiefwet die begin oktober is ingediend. De Raad van State gaat de komende maanden kijken naar het wetsvoorstel. Volgens staatsrechtgeleerde Gerhard Hoogers is de kans dat de wet doorgaat minimaal.

Wat staat in de Fritsmawet? De PVV wil dat iedereen die in Nederland veroordeeld is tot een gevangenisstraf van minstens 1 dag én die geboren is op Aruba, Curaçao of St. Maarten terug kunnen sturen naar de Cariben. Het wetsvoorstel geldt niet voor mensen die geboren zijn op Bonaire, St. Eustatius of Saba, omdat zij deel uitmaken van het land Nederland.

Waarom wil Fritsma criminele Antillianen kunnen terugsturen? Fritsma hoopt met het terugsturen van deze groep de criminaliteitsproblemen van Antillianen in Nederland op te lossen. Hij vindt dat er zo snel mogelijk een eind moet komen aan de oververtegenwoordiging van Antillianen in de criminaliteitscijfers in Nederland. Vooral Curaçaënaars zorgen voor veel en ook geweldadige overlast, aldus Fritsma. De PVV staat niet bekend als een grote fan van de Caribische eilanden en wil al jaren het liefst dat Nederland zonder de eilanden verdergaat. Volgens Gerhard Hoogers is het wetsvoorstel van Fritsma vooral 'politieke propaganda'. "Ik denk niet dat het de bedoeling is dat deze wet aangenomen gaat worden. Het is vooral een ideologisch stuk. Dat blijkt ook wel uit de toelichting die erbij zit, daarin staat bijvoorbeeld weinig over de beoogde effecten van de wet en hoe deze zich verhoudt tot andere wetgeving." Kunnen

Hoe is te controleren dat iemand is teruggestuurd? Fritsma wil een informatiesysteem waarin de gegevens van uitgezette en veroordeelde Antillianen worden bijgehouden. De politie, gemeente en de marrechassues moeten deze informatie kunnen inzien. Nadat iemand is teruggestuurd krijgt deze persoon volgens de Fritsmawet voor bepaalde tijd een inreisverbod naar Nederland. De lengte hiervan is afhankelijk van de strafmaat en kan maximaal twintig jaar zijn.

Hoogers constateert dat het wetsvoorstel juridisch gezien waarschijnlijk haalbaar is. Het enige vraagteken dat hij erbij zet is of het toegestaan is een

Hoe groot is de kans dat de Fritsmawet er komt? Het wetsvoorstel zit nog in een pril stadium van de procedure die doorlopen moet worden om een wet te kunnen worden. Het ligt nu bij de Raad van State die een advies gaat geven. Het wetsvoorstel moet dan behandeld en goedgekeurd worden in de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en daarna bekrachtigd worden door de Nederlandse regering.

De PVV hoopt dat de VVD en het CDA voor de invoering van de wet gaan stemmen. Hoofters denken dat de kans dat de wet er gaat komen 'bijna nul' is: "Juridisch gezien is het voorstel misschien haalbaar, maar de wet gaat zeker nooit door de Eerste Kamer komen. Ik vraag me af of er politieke partijen zijn die het voorstel gaan steunen."

zie ook pagina 6

Foto's: Anke Vellenga

WILLEMSTAD — Het Brionplein was zaterdagmiddag gevuld met mensen in roze T-shirts. Zo'n 1200 enthousiastelingen deden mee met de Fundashon di Sinta Rosa. De wandeling die voor de vijfde keer werd georganiseerd om mensen bewust te maken over borstkanker. Met de 5 kilometer lange wandeling door Punda is ook geld opgehaald voor de stichting Fundashon di Sinta Rosa; alle 1350 T-shirts waren uitverkocht. "Elk jaar wordt het populairder, we hopen volgend jaar 2500 T-shirts te verkopen", zegt Angelina de Ron, voorzitter van Fundashon di Sinta Rosa, die de wandeling organiseerde. Na de 5 kilometer lange wandeling door Punda konden de wandelaars op het Brionplein genieten van een optreden van Freewindzangeres Debbie Beaujon en waren er prijzen te winnen bij de loterij.

Advertenties Curaçao

WILLEMSTAD— Onafhankelijk Statenlid Omayra Leeflang, brengt de uitstoot van zwaveldioxide (SO₂) in de maand september door de Isla-raffinaderij onder de aandacht, door hierover vragen te stellen aan de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), Ben Whiteman (PS). "Ook heb ik begrepen dat er een studie is verricht naar het gehalte van polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), wat is uw beleid hieromtrent om de bevolking tegen deze kanker-
verwerkende stoffen te beschermen?", aldus Leeflang.

die door de overheid op de website www.luchtmetingen.org worden vergegeven. "Recent werd immers ook duidelijk dat het atmosferische gehalte van polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), benedenvinds van de Isla bij de wereldtocht hoort, in negatieve zin dan. Terwijl elders op het eiland de atmosferische concentraties van PAK's als normaal worden omschreven. Aangezien PAK's bekendstaan om het feit dat ze kankerverwekkend zijn, is dit zorgwekkend te noemen. Wat saillant is, is dat minister

WILLEMSTAD — Er is tot nu toe weinig vooruitgang geboekt in de gesprekken tussen aannemers werkzaam op het Isla- en COT-terrein en SGTK, de vakbond die opkomt voor de rechten van het personeel van aannemersbedrijven dat op deze terreinen werkzaam zijn. Dit bevestigt SGTK-voorzitter Alcides Cova.

de laar plaatsvinden tussen de vakbond en de betrokken aannemersbedrijven. De SGTK eist naleving van de cao, die later dit jaar afloopt. Conform deze cao had het personeel per 1 januari 2013 en 1 januari 2014 telkens een salarisverhoging van 3 procent uitbetaald moeten krijgen. Maar deze betaling heeft niet plaatsgevonden omdat er volgens de aannemersbedrijven nog niet aan alle voorwaarden is voldaan om tot uitbetaling over te kunnen gaan. De partijen en zijn al enige tijd met elkaar in gesprek over een oplossing van het conflict. Maar volgens Cova zijn de partijen er nog

steeds niet uit. Aan de andere kant is de overheid ook bezig met voorstellen die moeten leiden tot betere bescherming van lokale werknemers en aannemersbedrijven. "Wij willen onze leden informeren over de stand van zaken. Er heerst op dit moment een status quo, maar we moeten ze wel op de hoogte stellen van wat er nu speelt. Maar er zijn ook andere zaken, zoals de cao die eind dit jaar afloopt, waar wij als bestuur onze leden over willen informeren." De ledenvergadering vangt donderdagmiddag om vijf uur aan in het Because Entertainment Center aan de Gosieweg.

Rente korting

+

Kans op 10 Travel Money Cards van \$300

=

Alles wat u wenst deze Kerst en meer

Vervul al uw wensen deze Kerst met een lening van RBC!

Wensen worden vervuld bij RBC!

Bij RBC bent u gegarandeerd van:

- > deskundig advies,
- > aantrekkelijke rente voor uw hypotheek, persoonlijke lening of autolening,
- > een lagere maandelijkse aflossing
- > een vooraf goedgekeurde credit card met een bestedingslimiet van \$1000*

Bel 763-8438, bezoek onze website www.rbc.com of kom langs bij één van de RBC Royal Bank vestigingen.

RBC Royal Bank

REGELS EN VOORWAARDEN:
 • Deze actie is geldig van 13 oktober tot en met 31 december 2014.
 • Gedurende de actieperiode worden 10 winnaars getrokken.
 • Winnaars worden eind oktober, november en december 2014 bekend gemaakt.
 • Lening worden conform reguliere criteria beoordeeld. Bijzondere voorwaarden van toepassing.
 • Kosten van de financiering worden op het moment van aanvraag meegedeeld.
 * Geldig alléén voor Visa Classic credit card. Speciale condities van toepassing.
 © /™ Trademark(s) of Royal Bank of Canada. Used under licence.

Kamer voor Kieswet

DEN HAAG — Een meerderheid van de Tweede Kamer ging vandaag akkoord met de Kieswet voor Caribische Nederland, zoals al af te leiden was uit het debat dat vorige week werd gehouden. Alle grote fracties, waaronder VVD, PvdA, CDA, D66, SP en Groen Links, stemden voor de wet die het actief en passief stemrecht regelt voor buitenlanders op Bonaire, St. Eustatius en Saba.

De Christen Unie stemde tegen het voorstel van-

wege de bepaling dat niet-Nederlanders hun stemrecht weer kwijtraken als er geen alternatief wordt gevonden voor de deelname van de Eilanden aan de Eerste Kamerverkiezingen, zoals via een Kiescollege. Tweede Kamerlid Gert Jan Segers zei dat zijn partij niet kan instemmen met een wet die het stemrecht afneemt van mensen, ook al zal het onderdeel waarschijnlijk nooit in werking treden. "Het past niet om een wet aan te nemen, waarvan je niet wil dat deze in werking treedt."

Korps Politie Caribisch Nederland kiest Participatieraad

KRALENDIJK — Bij het Korps Politie Caribisch Nederland zijn op 8 oktober verkiezingen gehouden voor de Participatieraad. Deze Participatieraad bestaat uit vijf personen, drie afkomstig van Bonaire, één van Saba en één van St. Eustatius. Zij vertegenwoordigen de organisatie en personele belangen bij de uitvoering van de bedrijfsvoering. Van de 114 stemgerechtigden, hebben 94 hun stem uitgebracht. Daarvan was 1 stem ongeldig. In de Participatieraad zijn gekozen: J. Emerenciana (Bonaire), S. Senior (Bonaire), A. Braaf (Bonaire), L. Courtar (St. Eustatius) en W. Baker (Saba).

De Participatieraad is een democratisch gekozen orgaan door en vanuit medewerkers. Eenmaal verkozen

hebben de raadsleden het recht om met elkaar en de directie onder werktijd te vergaderen en onderwerpen

gerelateerd aan de bedrijfsvoering bespreekbaar te maken. Over onderwerpen die aan de orde komen, zal de directie de raad eerst om advies vragen alvorens een maatregel kan worden doorgevoerd. Hierbij valt te denken aan roosters, arbeidsomstandigheden, materiaal et cetera. Verder is alles bespreekbaar als de Participatieraad en de directie het daarover eens zijn. De gekozen leden van de Participatieraad hebben de

verantwoording om de ideeën en de wensen van hun collega's te spiegelen aan die van de leiding. De leden zijn daarbij beschermd tegen benadeling. Zij mogen geen nadelige gevolgen ondervinden van hun inbreng. Bovendien zijn de Participatieraad en directie gelijkwaardig in het overleg. Daarbuiten geldt natuurlijk de reguliere werkomgeving en gebruikelijke verhoudingen. Een raadslid krijgt ook recht op faciliteiten om zijn

raadswerk goed te kunnen doen en ontvangt scholing over de regeling, het raads- werk en het verkrijgen van vaardigheden zoals goed vergaderen, argumenteren et cetera. Het raadswerk is vrijwillig maar nadat iemand is verkozen zeker niet vrijblijvend. De collega's rekenen erop dat de belangen van de organisatie en een goede werkomgeving en werkomstandigheden voor hen zo goed mogelijk worden behartigd.

TCB verwacht druk cruiseseizoen 2014-2015

Foto: Adding Communicatie OLB

KRALENDIJK — Tourism Corporation Bonaire verwacht een druk cruiseseizoen. Het seizoen begint op 8 november en loopt door tot en met 26 april volgend jaar. Bonaire verwacht in die periode 190.000 passagiers te ontvangen. Dit is een stijging van 20.000 passagiers vergeleken met het vorige seizoen.

In het kalenderjaar 2015 worden in totaal 250.000 passagiers verwacht. TCB voorspelt dat het dus een druk cruiseseizoen wordt

met Kralendijk als bruisend centrum. Automobilisten dienen daarom rekening te houden met afgesloten verkeersgebieden.

Om de cruise-passagiers betere service te verlenen, worden bepaalde delen van het centrum, telkens als er een cruiseschip van meer dan 1200 passagiers in de haven ligt, voor het verkeer afgesloten. Ook wordt de zeeboulevard, vanaf de kruising bij voormalig City Café en de toegang tot de parkeerplaats van het Be-

stuurscollege afgesloten. Ligger er twee cruiseschepen in de haven, dan wordt ook de kruising van de Kaya C.E.B. Hellmond en de Kaya Gilberto F. Croes afgesloten voor verkeer.

Alle bedrijven, die zich via hun organisatie hebben aangemeld bij TCB en aan de regels voldoen, krijgen een badge. Hiermee mogen zij werken binnen het afgesloten centrumgebied in het cruiseseizoen. Deze badges zijn nu in productie. Meer informatie over het cruiseschema is online te bekijken via: www.tourismbonaire.com, of http://www.tourismbonaire.com/includes/Cruise_Calendar.pdf. Een kopie van het schema van de bezoeken kan men ook afhalen bij het TCB-kantoor aan de Kaya Grandi 2. TCB is ook bereikbaar via het telefoonnummer +599-7178322.

CMBB organiseert concert 'Treasures of World Music'

KRALENDIJK — Classical Music Board Bonaire (CMBB) organiseert op vrijdag 17 oktober een concert met als titel 'Treasures of World Music'. Artiesten zijn Inge Laurijsens op viool, Hein van Maarschalkerwaart op klarinet en Ilija Huang op piano. Het concert wordt gehouden in de 'La Birgen Maria di Coromoto Kerk' in Antriol en vangt aan om acht uur 's avonds.

De artiesten zullen een zeer afwisselend programma brengen, met onder meer werken van W.A. Mozart, Joh. Brahms, Claude Debussy, George Gershwin, Vittorio Mon-

ti, Carlos Gardel en verschillende Antilliaanse componisten. Het is voor het eerst dat gebruik wordt gemaakt van de Coromoto Kerk in Antriol voor een concert. Dit vrien-

delijke kerkgebouw heeft een uitstekende akoestiek. Toegangskarten kosten in de voorverkoop 25 dollar en op de avond zelf 30 dollar. Studenten met ID betalen 10 dollar. Tickets zijn verkrijgbaar bij Addo's Books en Toys, Flamingo Bookstore en Valerie's Airport Shop. Kaartjes kunnen ook worden gereserveerd via de website: www.classicalmusicbonaire.com.

Telbo gaat klanten van glasvezelverbinding voorzien

KRALENDIJK — Telbo gaat ongeveer 8000 huishoudens en bedrijven op Bonaire op glasvezel aansluiten, in het vakjargon ook wel FTTH (fiber to the home) genoemd. Het telecommunicatiebedrijf vervangt daarmee het bestaande koperen netwerk. Volgens Gilbert de Bree van Telbo, zal dat gebeuren in een periode van circa 2,5 jaar. Het nieuws wordt gemeld door 'Telecompaper', een onafhankelijk research en publiciteitsbedrijf gericht op het telecommunicatiebedrijf.

In tegenstelling tot wat gebruikelijk is in de regio, zal het hele netwerk ondergronds aangelegd worden. Vanwege de rotsondergrond wordt daarom uitgegaan van een langere doorlooptijd. In februari volgend jaar zal het uitrollen van start gaan. Omdat het een netwerkvervanging betreft, is geen vraagbundeling nodig en is het glasvezelnetwerk direct na aanleg rendabel, meent het bedrijf. In eerste instantie zal Telbo zelf de diensten leveren over het netwerk, maar er is in aanleg ook de mogelijkheid opengelaten voor een tweede serviceprovider, legt huisadviseur Erik van den Oever uit.

Telbo Bonaire levert op dit moment triple play diensten voor zo'n 100 dollar per maand. Vergelijkbare glasvezelpakketten zullen naar de verwachting van Gilbert de Bree iets aantrekkelijker zijn door de toegepaste upgrade

met bijpassende verhoging van de internetsnelheid voor

Charla:
Pèrdè peso, gana bo salú

Djaweps 16 di òktober 2014
Di 7or pa 9or di anochi
Na Sentro di Bario Janwe

Bin skucha mi testimonio kon abo tambe por pèrdè peso di forma natural, sin dieta karu, pildora, tablèt, operashon di stoma òf labamentu di tripa. Un método simpel i fásil, utilizando e poder di spiritu ku Dios a dunabu, komementu salú i nutritivo i moveshon.

Entrada solamente 15 florin pa persona. Pa partisipá mester registrá via telefon/sms 515 4896 òf e-mail bobharms1@gmail.com

E charla aki ta patrosiná pa:

Zwangerschapskursus afgerond

KRALENDIJK — Bij het Centrum Jeugd en Gezin op Bonaire is onlangs weer een zwangerschapskursus afgesloten. De deelnemende aanstaande moeders en hun partners ontvingen het daarbij behorend deelnamecertificaat.

Het betreft een zes weken durend programma waarin de aanstaande moeders informatie krijgen over de zwangerschapsontwikkeling, de bevalling, moedermelk, con-

sultatiebureau, kraamzorg en de relatie ouders en kind en zwangerschapsoefeningen. Bij het programma zit ook een speciale avond voor de aanstaande vaders, waar

informatie wordt verschaft over het belang van het vaderschap en waar zij met hun vragen en bezorgdheden terecht kunnen. Tevens deelt CJG mee dat vrouwen die mee willen doen aan de volgende zwangerschapskursus, zich kunnen laten inschrijven bij het centrum aan de Kaya Prinses Marie 7 of telefonisch via 715-7200.

Barracuda's scoren geweldig in 'Swim to Klein Bonaire'

KRALENDIJK — De leden van de zwem- en waterpolo-club, Bonaire Barracuda's Aquatics Club', 26 in totaal, hebben dit jaar voor de eerste keer in het bestaan van de club meegedaan aan de 'Swim to Klein Bonaire'. En met succes. Van deze zwemmers eindigden acht bij de eerste vijftien, waarbij de eerste en tweede plaats gingen naar zwemmers van de club. Evy Witlox wist haar titel te prolongeren en Anita Smits behaalde een welverdiende tweede plaats.

De Bonaire Barracuda's is een snelgroeiende zwem- en waterpoloclub die haar leden de mogelijkheid biedt om te trainen en die wedstrijden faciliteert. Steeds vaker doet zij ook mee aan internationale wedstrijden. De club heeft professionele trainers en beschikt over haar eigen fysiotherapeut en diëtiste. Naast zwem- en waterpolo-trainingen wordt er ook invulling gegeven aan 'dryland'- en krachttrainingen. De trainingen vinden plaats van maandag tot en met vrijdag van 16.30 tot 18.00 uur. Voor de kinderen van acht jaar en jonger worden trainingen op maat gegeven op maandag en donderdag van 16.30 tot 17.30 uur. Alle waterpolospelers zijn op woensdag welkom om te trainen.

Nieuwe leden
De Bonaire Barracuda's is op zoek naar nieuwe leden en nodigt belangstellenden uit om met haar leden te komen

trainen en mee te doen aan een volgend evenement. "Als

je de Barracuda's ziet trainen bij Parke Rekreaschon Arthur 'Tulu' Domacasse, stop even en kom meedoen. Iedereen is welkom, alle leeftijden en alle niveaus", aldus het bestuur van de zwemclub. Bij de Barracuda's bestaat ook de mogelijkheid om beginnenden te volgen om vervolgens door te stromen naar het wedstrijdzwemmen en/of het

waterpolo. De club hoopt op deze manier meer mensen te interesseren voor de zwemsport. Voor meer informatie over de trainingen of over sponsormogelijkheden voor de club, kan men een e-mail sturen aan: barracudasbonaire@gmail.com. De Barracuda's zijn ook op facebook te vinden: <https://www.facebook.com/BonaireBarracudas?fref=ts>.

Advertenties Curaçao

Teatro Luna Blon en Curacaosche Kunstkring presenteren

BOELI
van Leeuwen

Documentaire over Boeli van Leeuwen "Ik ben niet Ik".
Theaterstuk SCHILDEN VAN LEEM.

donderdag 16 oktober 2014 om 19.30 uur

Entree voor de voorstellingen is Naf 35,-
Kaartjes verkrijgbaar bij: Mensing, Albert Heijn, Teatro Luna Blou

Rellen bij betoging voor parlement Kiev

De politie neemt positie in voor het parlamentsgebouw in de Oekraïense hoofdstad Kiev waar de betogers heen zijn gekomen om de goedkeuring van het wetsvoorstel te eisen.

KIEV— Ultranationalistische betogers zijn vandaag voor het parlamentsgebouw in de Oekraïense hoofdstad Kiev slaags geraakt met de politie. Het parlement onderbrak zijn zitting, toen de betogers molotovcocktails en rookbommen naar het gebouw gooiden. De duizenden agenten gebruikten onder meer wapenstokken om de menigte te verspreiden.

De duizenden demonstranten – de politie sprak van 8000 mensen – waren met spandoeken en vaandels naar het parlamentsgebouw gekomen om de goedkeuring van een wetsvoorstel te eisen. Daarin worden de strijders van het Oekraïense opstandelingenleger tot hel-den uitgeroepen. Dat leger (OePA) streed in de Tweede

Wereldoorlog tegen het Rode Leger voor een onafhankelijk Oekraïne. De parlementsleden hebben vandaag niet over het voorstel gestemd.

Onder de betogers waren aanhangers van de uiterst rechtse groeperingen Svoboda en Sector van de Rechten. Beide bewegingen spraken tegen dat zij bij het geweld betrokken waren. De rol van OePA in de Tweede Wereld-

oorlog is omstreden. Soms werkte het samen met de nazi's. Leden ervan zijn beschuldigd van misdaden tegen burgers.

De spanningen in Oekraïne lopen op aan de vooravond van de parlementsverkiezingen die op zondag 26 oktober worden gehouden. Het is de vraag of Svoboda de kiesdrempel van 5 procent haalt en in het parlement komt.

Boze betogers Mexico belagen overheidsgebouw

MEXICO-STAD — Honderden betogers hebben in de Mexicaanse staat Guerrero het hoofdkwartier van de lokale overheid in brand gestoken. De actievoerders zijn woedend over de recente verdwijning van 43 studenten, berichtte de BBC vandaag.

Volgens de betogers hebben politiemensen de verdwenen jongeren overgedragen aan een drugsbende. Ze ei-

sen het aftreden van gouverneur Angel Aguirre en dreigen met radicalere acties als er geen doorbraak wordt geboekt in het onderzoek naar de verdwijning.

De verdwijningszaak leidt in het land tot grote verontwaardiging. Zo gingen vorige week duizenden mensen de straat op om hun ongenoegen duidelijk te maken. Ze vonden dat de overheid te weinig actie onderneemt.

Eerste materialen wederopbouw bereiken Gaza

GAZA — Israël heeft vandaag de grens met Gaza geopend om materiaal door te laten dat donoren beschikbaar hebben gesteld voor de wederopbouw van de regio. Vrachtwagens met in totaal 600 ton cement en grote hoeveelheden metaal en grind reden bij de grenspost Kerem Shalom het Palestijnse gebied binnen.

Op een donorconferentie afgelopen weekeinde in de Egyptische hoofdstad Cairo stelde de internationale gemeenschap honderden miljoenen euro's beschikbaar voor de wederopbouw van

Gaza. Namens Nederland was minister Frans Timmermans (Buitenlandse Zaken) bij de conferentie. Die maakte bekend dat Nederland dit jaar 12 miljoen euro uittrekt voor de steun aan de Gazastrook en in totaal ruim 50 miljoen euro aan de Palestijnse gebieden. Het geld zal onder meer worden besteed aan voedsel, water, veiligheid en mensenrechten. De Europese Unie kwam met 450 miljoen over de brug. De VS doneerden 315 miljoen euro. Qatar zegde bijna 800 miljoen euro toe. Grote delen van Gaza zijn verwoest, onder meer door de oorlog met Israël in juli en augustus.

Celstraffen voor Nederlandse xtc-smokkelaars

ARRAS — Twee Nederlanders hebben in Frankrijk celstraffen van 30 en 24 maanden gekregen voor de smokkel van 26.700 xtc-pillen.

Het duo werd op 7 oktober

gesnapt bij een douanecontrole op de tolweg bij het Noord-Franse Fresnes-Les-Montauban.

De bijna 8 kilo aan pillen zat verstopt in dertien blikjes met op het etiket augurken.

Somaliërs krijgen weer post

LONDEN — De Somaliërs hebben voor het eerst in meer dan twintig jaar weer hun eigen postdienst. Ook worden er postcodes ingevoerd om de bezorging te vergemakkelijken, zo meldde de BBC vandaag.

De posterijen in Somalië werkten niet meer sinds de val van dictator Siad Barre in 1991. Het land verviel in anarchie, waarbij krijgsheren en de moslimextremisten van al-Shabaab de dienst uitmaakten. De oprichting van de postdienst is een teken dat de normale verhoudingen langzamerhand in het Oost-Afrikaanse land terugkeren.

Minister Mohamed Ibrahim van Posterijen en Telecommunicatie zei dat de Somaliërs nu weer post uit het buitenland kunnen krijgen. De volgende stap is volgens hem dat zij brieven aan vrienden en familieleden in het buitenland kunnen sturen zonder te vrezen dat die nooit aankomen.

Somaliërs gebruiken nu vooral e-mail en de mobiele telefoon om met elkaar te communiceren. Als zij een brief schrijven, laten ze die door vrienden bezorgen.

Paulus VI: Paus van het pilverbod

VATICAANSTAD — Paus Paulus VI, die zondag zalig wordt verklaard, was een bedachtzame man met een tamelijk progressieve reputatie toen hij in 1963 tot leider van de Rooms-Katholieke Kerk werd gekozen. Dat beeld veranderde in de loop der jaren, onder meer omdat hij in 1968 in de encycieliek Humanae Vitae (Van het menselijk leven) het gebruik van kunstmatige voorbehoedmiddelen als de pil en het condoom verbood.

In Nederland werd Paulus verantwoordelijk voor de benoeming van de conservatieve bisschoppen Ad Simonis (eind 1970) en Jo Gijsen (1972). Dat was een reactie op het Pastoraal Concilie (1966-1970) waarin de Nederlandse katholieken de besluiten van het Tweede Vaticaans Concilie op de Nederlandse kerk wilden toepassen. In Rome bestond veel argwaan over de grote invloed die 'gewone' gelovigen in het Pastoraal Concilie

hadden. Die werd nog groter toen de deelnemers zich onder meer in meerderheid tegen het verplichte priester-celibaat uitspraken.

De zaligverklaring van Paulus werd mogelijk, nadat in mei een wonder op zijn voorpraak was erkend: de onverklaarbare genezing van een ernstig ziek ongeboren kind in de VS in 2001. De zaligverklaring heeft zondag plaats, als paus Franciscus de bisschoppensynode af-

sluit waar onder meer over het pilverbod werd gesproken.

De kerkjurist Giovanni Montini, zoals Paulus bij de burgerlijke stand stond ingeschreven, was de favoriet bij de verkiezing van de opvolger van de populaire paus Johannes XXIII in juni 1963. Hij was sinds 1954 aartsbisschop van Milaan en was daarvoor onder meer de rechterhand van paus Pius XII (1939-1958) geweest. Als aartsbisschop trok hij zich het lot van de arbeiders aan en zette hij zich in voor vernieuwingen in de katholieke eredienst. Montini werd op 65-jarige leeftijd paus en overleed op 6 augustus 1978 in het pauselijk buitenverblijf in Castel Gandolfo.

Noodweer Noord-Italië houdt aan

De straten van Genua staan helemaal blank na het aanhoudende noodweer van de afgelopen dagen.

PARMA — Het noodweer in het noorden van Italië houdt aan. Na de overstromingen van de afgelopen dagen in de havenstad Genua richtten afgelopen nacht zware onweersbuien en overvloedige regen schade aan in diverse

regio's en steden, meldden Italiaanse media.

Vooral de gemeenten Gavi en Arquata in de regio Piemonte, het gebied rond Turijn, werd zwaar getroffen. Tientallen mensen moesten

wegens overstromingen de nacht in noodcentra doorbrengen. "Er is geen straat die niet met modder is bedekt", zei burgemeester Nicoletta Albano van Gavi. Er is een groot gevaar van aardverschuivingen.

In de stad Parma is de situatie verbeterd. Daar waren gisteren delen van de stad overstroomd. Tientallen mensen kwamen zonder stroom te zitten en communicatie via internet- en de telefoon was onmogelijk.

F-16's doden 'onbekend aantal' IS-strijders

DEN HAAG — Nederlandse gevechtsvliegtuigen hebben in de afgelopen week tijdens ruim 25 vluchten boven Irak een 'onbekend aantal' terroristen gedood. De F-16's bombardeerden voertuigen en posities van de terreurgroep Islamitische Staat (IS).

Dat blijkt uit het vandaag gepubliceerde weekoverzicht van Defensie van operaties die van maandag tot en met zondag zijn uitgevoerd. De F-16's gooiden in die periode tien bommen op IS-doelen,

zei een woordvoester. De gevechtsvliegtuigen ondersteunden Iraakse en Koerdische grondtroepen tegen aanvalen van IS-strijders.

Nederland zet zes F-16's in

bij de internationale strijd tegen IS in Irak. Daarnaast zijn er twee reservetoestellen mee. De straaljagers opereren vanaf een basis in Jordanië. De F-16-eenheid telt ongeveer 250 militairen. Op een later moment gaan er 130 militairen naar het Midden-Oosten om de Koerdische en Iraakse strijdkrachten te trainen, zodat die IS zelf kunnen bestrijden.

De F-16's wierpen vorige week dinsdag de eerste drie bommen in Irak. Bij die aanval, waarbij bewapende voertuigen van IS werden vernietigd, kwamen naar schatting acht tot twaalf IS-strijders om het leven. Defensie meldt niet elke wapeninzet meer apart, maar geeft wekelijks een globaal overzicht van de activiteiten.

Doden in Japan door tyfoon Vongfong

TOKIO — Door de tyfoon Vongfong zijn in Japan twee doden en zo'n 100 gewonden gevallen. De storm, die inmiddels verder is getrokken, zorgde in het land voor enorme overlast. Honderdduizenden Japanners werden geëvacueerd.

Het openbare leven viel door de tyfoon stil in delen van Japan. Door de harde wind en zware regen moesten vluchten worden geannuleerd en konden treinen niet rijden. Bij de doden gaat het om mannen van 90 en 72 jaar die zijn verdronken.

Het is de tweede keer in korte tijd dat een tyfoon over het land trekt. Eerder deze maand liet de tyfoon Phanfone er een spoor van vernieling achter. Toen kregen 200.000 Japanners het dringende advies een veilig heenkomen te zoeken.

Red Bull
zucht onder
vleugelclaims

Van Red Bull krijg je geen echte vleugels en iedereen die zich benadeeld voelt door de misleidende slogan kan geld terugvragen van het bedrijf. Althans, dat was de bedoeling van een schikking in twee rechtszaken over de slogan. In 24 uur tijd is de website van het bedrijf 4,6 miljoen keer bezocht door boze klanten. De kans op een ‘bonus’ wordt steeds kleiner.

Deze week sloot Red Bull een schikking in twee zaken die draaiden om de slogan. ‘Red Bull geeft je vleugels’ klopt niet want er is nog niemand geweest die daadwerkelijk vleugels kreeg na het drinken. Het bedrijf besloot in totaal 13 miljoen dollar beschikbaar te stellen voor teleurgestelde klanten.

Iedereen die tussen 1 januari 2002 en 3 oktober 2014 een blikje Red Bull heeft gekocht, kan een claim indienen. Een bonnetje is niet nodig om in aanmerking te komen voor 10 dollar schadevergoeding of 15 dollar aan Red Bull-producten. Aanmelden kan tot maart volgend jaar.

Deze schadevergoedingsactie valt nu in het water, aldus *Daily Mail*. Met miljoenen aanmeldingen in een dag tijd wordt het uitgekeerde bedrag per persoon natuurlijk een stuk kleiner. Er is maar 13 miljoen dollar beschikbaar. Plus dat de site van Red Bull zoveel toeloop helemaal niet aan kan. De meeste claims zouden ook nog onterecht zijn, al is dat moeilijk te bewijzen. Red Bull heeft beloofd om alle claims binnen 150 dagen te behandelen.

Wandelen voor de dieren

De stichting I-Animal organiseerde afgelopen vrijdag een wandelmars om fondsen te werven. Vooraf kwam de regen met bakken uit de hemel, maar gelukkig stopte het net voor aanvang met regenen en konden de deelnemers toch nog rustig genieten van de wandeling. Diverse deelnemers hadden hun bandana (hoofddoek) versierd met een of ander dierenmotief, wat een mooi en apart beeld opleverde bij deze wandeling. Een van de deelnemers nam zelfs haar hond mee, die ook flink doorliep en zonder al te veel moeite de eindstreep haalde.

Na afloop was er de traditionele viering in het Wilhelmínapark waar diverse

Versierde bandana's

De wandeling

Zomaar een plaatje van de 'mens-dier'-ontmoeting

Hoe het voelt om niet te kunnen zien en de hond het stuur te laten zijn

Cafeïne slecht voor geheugen

Studenten die leren voor hun examens, collega's die het druk hebben op hun werk: veel mensen grijpen naar de koffie of energy drink om beter te presteren. Met mate helpt dat, maar wie zich niet kan beheersen bereikt juist het tegengestelde: te veel cafeïne zorgt voor slechtere prestaties en zelfs geheugenverlies. Dat vertelt een Britse arts aan *Daily Mail Australia*. Brian Morton van een toonaangevende Australische artsorganisatie zegt dat meer dan vier kopjes koffie of andere cafeïnehoudende drank per dag slecht voor je geheugen en prestaties zijn. Je vergeet juist meer dan je onthoudt. Grote hoeveelheden cafeïne kunnen hoofdpijn veroor-

zaken, maar ook hartkloppingen en angstaanvallen. Mensen die veel koffie drinken of jongeren die blikke na blikke energy drink achteroverslaan, moeten uitkijken. Een 'portie' drinken is 120 ml en dus geen blikje van 250 ml. Daarvan mag je er maximaal vier drinken en dan nog evenredig verspreid over de dag. Wie overdrijft, eindigt in het ergste geval in het ziekenhuis. Morton vindt dat mensen genoeg moeten slapen. Dat is pas goed voor je studie- en werkprestaties. Zeven tot acht uur per nacht raadt de arts aan. En om daarvoor te zorgen moet je je laatste koffie of Red Bull om vier uur 's middags drinken. "Anders beïnvloedt het je nachtrust", zegt de dokter.

Inbreker ruimt de boel lekker op

Schoon ondergoed wapperend aan de waslijn, kranten netjes opgestapeld en brandschoon servies in de kasten. Even dacht een gepensioneerd Engels stel dat terugkwam van vakantie dat er een butler aan het werk was geweest. Het bleek echter een Poolse inbreker te zijn, die last had van opruimwoede.

De Poolse immigrant Lukasz Chojnowski was een paar dagen eerder uit zijn huurhuis gezet. Op zoek naar een slaapplek, leek hem het huis van Pat Dyson (73) en haar partner Martin Holtby (78) wel geschikt. De tuin was zo overwoekerd dat de man dacht dat de woning wel

verlaten zou zijn. De inbreker maakte het zich gerieflijk in huis. Hij vulde het bad met bubbels en maakte een heerlijke pastamaaltijd klaar in de keuken. De man had het zo naar zijn zin in het huis dat hij lekker ging liggen slapen in het echtelijke bed. Toen het Engelse stel thuiskwam van een midweekje weg, lag Lukasz nog op één oor. Gealarmeerde politieagenten hoefden geen moeite te doen om de man in de kraag te vatten. "De man kreunde alleen wat en dook dieper weg onder de dekens", vertelde Pat Dyson in de rechtbank, waar de Poolse inbreker onlangs terechtstond. "Hij was de meest huishoudelijke inbreker die er bestaat. Ik denk dat hij een heel goede butler zou zijn", laat Pat zich ontvallen, die niet boos op de man kon worden omdat hij verder niets gestolen had.

De rechter veroordeelde de 28-jarige Pool tot een schadevergoeding van 200 pond(576 gulden) en twee jaar voorwaardelijk.

Paniek om slechte grap ebola

Dikke paniek in de Duitse hoofdstad Berlijn. Een klant van een bar belde de hulpdiensten om te zeggen dat hij ebola had. Met gillende sirenes rukte de brandweer uit. Onnodig, want de beler mankeerde niets. Zijn telefoontje was bedoeld als grap. Twintig brandweerlieden kwamen eraan te pas

om de kroeg hermetisch af te sluiten. De man die ebola zou hebben, was inmiddels al niet meer in de tent. De grappenmaker, van Nigeriaanse afkomst, werd niet veel later in zijn eigen huis gevonden. Na onderzoek in het ziekenhuis bleek hij kerngezond. De autoriteiten konden niet

bepaald lachen om de grap. Logisch, want het telefoontje zorgde niet alleen voor veel paniek; er werden ook allerlei kosten gemaakt. Volgens *Berliner Morgenpost* gaat het om duizenden euro's. Er wordt nu onderzocht of die kosten verhaald kunnen worden op de grappenmaker.

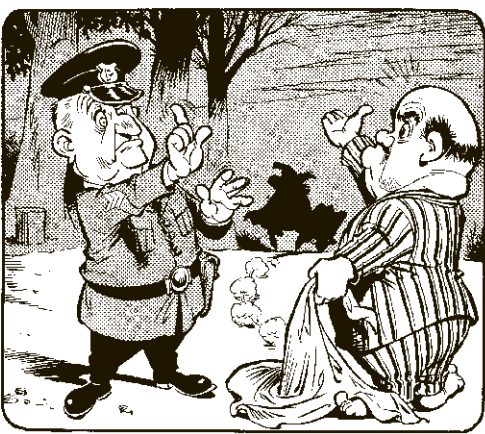
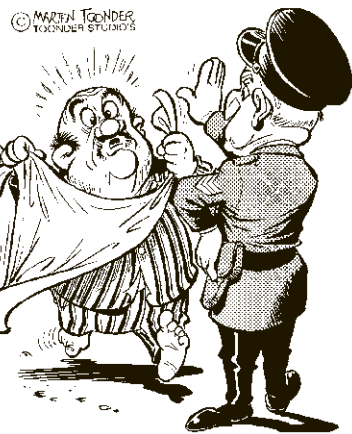
Ook iets leuks voor de Mensen pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina!

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: redactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Koning Hollewijn en de Aanslager

Door Marten Toonder

"Wee, wee," prevelde hij, wegdravend. "De geest van die onderdrukker is even erg als z'n materie." Zo mompelend passeerde hij agent Wolkjes, die juist met zijn ronde bezig was. Dit was een nieuwe wijk voor de politiemannen en daarom was hij nog niet bekend met de bewoners en de gebruiken aldaar. Hij gaf dan ook minder aandacht aan Zwederik dan aan de achtereenvolgende Euvel. "Halt!" riep hij de rechercheur toe. "Wat moet

dat daar?! Midden in de nacht in je slaapzak op straat! Dat gaat zo maar niet in deze buurt!" "Laat me er langs!" snauwde de hofrechercheur. "Ik ben zelf van de politie. In de uitoefening van m'n functie! Ik achtervolg die kerel daar!" "Politie?" herhaalde de wijkagent wantrouwend. "Dat is de nieuwste smoes. Een ambtenaar in functie ziet er anders uit. Laat me je penning maar eens zien!"

Mensen

Advertentie Curaçao

Geboren
9 oktober 2014

Sophie Elisabeth

dochter van
**Duncan en
Kemira Pietersz**

zusje van **Damian**

Oud-hoofd-redacteur Resida overleden

Hugo de Klerk

Hugo de Klerk is vrijdag 10 oktober na een drie maanden durend ziekbed overleden. De Klerk woonde van 2009 tot en met 2013 op Curaçao en was onder meer oprichter en hoofdredacteur van Resida Woonmagazine. Resida was een directe reflectie van de liefde die De Klerk voelde voor 'zijn eiland'. Het overgrote deel van de teksten, opmaak en foto's kwamen uit de koker van Hugo de Klerk zelf. Hij had een goed gevoel en inzicht in waar de lezer behoefte aan had en wist dit als een echte vakman, tezamen met een team van lokale professionals, om te zetten in een fantastisch eindproduct waar een groot gedeelte van het eiland om de maand plezier van had.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

Hoger

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen herstelden vandaag in de middaghandel grotendeels van de verliezen die eerder op de dag werden genoteerd. De positieve opening van de beurzen op Wall Street gaf een impuls aan de handel, die eerder werd gedomineerd door tegenvallende economische cijfers uit Europa. Net voor de sluiting stond de Amsterdamse AEX-index 0,5 procent nog in de min op 392,32 punten. De hoofdgraadmeter van het Damrak leverde eerder op de dag nog ruim 1,5 procent in. De Mid-Kap steeg 0,2 procent naar 553,02 punten. De beurzen in Londen, Frankfurt en Parijs kregen er tot 0,3 procent bij. De AEX werd aangevoerd door KPN, dat 2,1 procent meer waard werd. Het telecombedrijf profiteerde van een positief analistenrapport van Morgan Stanley. Staalconcern ArcelorMital volgde met een plus van 1,5 procent. Bodemonderzoeker Fugro en chipmachinefabrikant ASML, die morgen zijn kwartaalcijfers publiceert, wonnen circa 1 procent. Randstad herstelde van een eerder verlies en noteerde een plusje van 0,1 procent. De euro is 2,28 gulden waard, tegen 2,27 gulden bij het einde van de Europese beurshandel op maandag. Een vat Amerikaanse olie kostte 1,1 procent minder op 84,81 dollar. Brentolie zakte 2,4 procent in prijs tot 86,77 dollar per vat.

Tokio

Fors verlies

TOKIO — In Tokio, waar beleggers terugkeerden na een lang weekeinde, is de aandelenbeurs vandaag met een flink verlies gesloten. De aanhoudende koersverliezen op Wall Street en een stijging van de Japanse yen zorgden voor een negatieve stemming op de Japanse beurs. De Nikkei eindigde 2,4 procent in de min op 14.936,51 punten. De grote Japanse exportbedrijven werden van de hand gedaan door de duurdere yen. De automakers Toyota en Honda verloren daardoor respectievelijk 3,9 en 2 procent. De oliebedrijven Inpex en Japan Petroleum Exploration hadden te lijden onder de dalende olieprijs en zakten 1,1 en 3,2 procent. Elders in het Verre Oosten lieten de belangrijkste beurzen kleine winsten zien. Beleggers stapten voorzichtig weer in de markt na de recente koersdalingen. In Hongkong steeg de Hang Seng-index 0,1 procent en de All Ordinaries in Sydney klom 1 procent. In Seoul won de Kospi 0,1 procent.

Wall Street

Licht herstel

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winst geopend. Daarmee lijkt er sprake van enig herstel na de stevige koersverliezen van de afgelopen handelsdagen. Hoe sterk de opleving is, moet nog blijken. Gisteren zakten de koersen na een hoopgevend begin in het laatste handelsuur als nog diep in het rood. Vlak na de opening stond de Dow Jones 0,2 procent in de plus op 16.362 punten. De brede S&P 500 steeg 0,4 procent tot 1882 punten. Technologiegraadmeter Nasdaq ging 0,8 procent omhoog naar 4247 punten. Beleggers verwerkten een stroom aan bedrijfsresultaten. De Amerikaanse bank JPMorgan Chase (min 2,8 procent) presenteerde resultaten die wat aan de zwakke kant waren. Branchegenoot Citigroup (plus 2,7 procent) kwam met beter dan verwachte kwartaalcijfers, terwijl die van Wells Fargo (min1,6 procent) voldeden aan de gemiddelde analistenverwachtingen. Farmacieconcern Johnson & Johnson (plus 1,5 procent) overtrof de verwachtingen.

Philips en Radboud werken aan zorgtechnologie

SAN FRANCISCO — Philips gaat met universitair ziekenhuis Radboudumc samenwerken aan de ontwikkeling van technologie die de gezondheidszorg kan verbeteren. Dat meldde de specialist in medische elektronica vandaag op een conferentie in San Francisco.

De eerste vrucht van de samenwerking tussen Philips en het universitair medisch centrum is het prototype van een systeem dat ondersteuning biedt aan patiënten

met chronische obstructieve longziekten (COPD). Dat systeem meet via een 'slimme pleister' gegevens van een patiënt die thuis verblijft. Die data worden vervolgens

via het cloudplatform van Philips beschikbaar gesteld aan de betrokken zorgverleners en de patiënt.

Het Radboud is de eerste Europese partner voor het softwareplatform dat Philips eind juni samen met het Amerikaanse bedrijf Salesforce op de markt bracht. Dat cloudplatform, HealthS-

uite, moet medisch personeel in staat stellen om met internetapplicaties informatie over patiënten en diagnoses uit te wisselen. Via mobiele, digitale en clouddtechnologieën verwacht Philips dat de behandelresultaten, zorgcoördinatie en zelfredzaamheid van patiënten gedurende hun hele zorgtraject kunnen worden verbeterd.

Bedrijfswinst Mercedes flink in de plus

Foto: Shutterstock

STUTTGART — De Duitse autobouwer Mercedes-Benz Cars heeft in het derde kwartaal goede zaken gedaan. De operationele winst steeg op jaarbasis met 29 procent naar ruim 1,6 miljard euro. Dat maakte moederconcern Daimler vandaag bekend. Mercedes profiteert onder meer van hogere autoverkopen. In de eerste negen maanden van dit jaar werden in totaal zo'n 1,2 miljoen Mercedesen verkocht, 13 procent meer dan in dezelfde periode vorig jaar. Ook het resultaat voor rente, belastingen en eenmalige posten van truckdivisie Daimler Trucks groeide afgelopen kwartaal, met 17 procent naar 618 miljoen euro. Daimler, dat volgende week pas zijn netcijfers over het derde kwartaal presenteert, rekent voor heel dit jaar bij zowel Mercedes als de truckdivisie op een 'aanzienlijke' stijging van de winst.

Zenuwen over begroting Frankrijk nemen toe

LUXEMBURG — Frankrijk en de begrotingsplannen voor volgend jaar houden de gemoederen in Europa flink bezig. Hoewel er tijdens de vergadering van ministers van Financiën van de eurolanden in Luxemburg niet specifiek over is gesproken, was het wel hét gespreksonderwerp na afloop.

Morgen moeten alle eurolanden hun plannen voor de begroting voor 2015 hebben ingediend bij Brussel. Die zal ze gaan beoordelen. Tot nu toe hebben alleen Nederland, Finland en Duitsland dat gedaan. Bevoegd Europees Commissaris Jyrki Katainen zei gisteravond dat er nog geen enkel besluit is genomen en dat elk land 'eerlijk en gelijk' behandeld zal wor-

den. Er zal gekeken worden of het tekort is teruggebracht tot de Europese norm en of een lidstaat specifiek voor het land gemaakte afspraken voor hervormingen en bezuinigingen is nagekomen. Frankrijk moet volgens de afspraken met Brussel volgend jaar de begroting onder de 3 procent hebben teruggebracht. Maar Parijs heeft via de media laten weten dat het

dat niet van plan is. Sterker nog, de Franse minister Michel Sapin liet gisteren na afloop van de eurogroep, aan journalisten weten dat de begroting die morgen naar Brussel wordt gestuurd niet de eindbegroting zal zijn. Frankrijk zinspeelt er al op dat de plannen door Brussel worden teruggestuurd. Het land hoopt dan te kunnen gaan onderhandelen. Minister Jeroen Dijsselbloem maande in zijn rol als eurogroepvoorzitter Frankrijk al meerdere malen. Hij uitte zijn zorgen over de niet-beemoedigende berichten die uit Parijs komen. "Het gat tussen wat zou moeten en wat

er aan begroting aan zit te komen, is erg groot", zei Dijsselbloem. "Dat moet echt kleiner gemaakt worden." Eerder zei Dijsselbloem al dat het land niet goed gebruik heeft gemaakt van extra tijd om het tekort terug te dringen. Opmerkingen die in Parijs niet met al te veel gejuich werden ontvangen. "Men moet Frankrijk respecteren", zei de Franse premier Manuel Valls. Dijsselbloem gaf toe dat er sprake is van druk van zijn kant op Frankrijk. "Maar het is de Franse regering die de plannen maakt en dan is het aan de Europese Commissie om ze te beoordelen."

Modehuis Burberry presteert online

LONDEN — Het Britse modehuis Burberry, bekend van de tamelijk prijzige duffelcoats, is de afgelopen zes maanden succesvol geweest met webwinkelverkoop. Daardoor slaagde de onderneming erin de tanende vraag van Chinese en Russische consumenten enigszins op te vangen.

Burberry behaalde de afgelopen zes maanden tot en met september een omzet van 748 miljoen Britse pond (ruim 2,1 miljard gulden). Dat is 8 procent meer dan in dezelfde periode vorig jaar. Dat resultaat was conform de gemiddelde verwachting van door het Amerikaanse persbureau Bloomberg geraadpleegde analisten.

Het modehuis kampte de afgelopen periode met een teruglopende vraag van Chi-

nese toeristen in Hongkong en van Russen in Europa. Niet omdat die hun belangstelling voor Burberry's spullen hebben verloren, maar omdat Hongkong door de pro-democratische protesten minder toeristen trok. Ook speelde mee dat de lust van Russen om naar Europa te reizen is verminderd, door de westerse sancties tegen hun land rond vanwege de Russische agressie tegen Oekraïne. Ondanks deze ontwikkelingen slaagde het Britse concern erin toch de omzet op peil te houden, dankzij de online activiteiten. Burberry presteerde daarmee beter dan zijn concurrenten, terwijl het bedrijf ook nog last heeft van de sterke Britse pond. Het concern liet vandaag weten voor de komende periode rekening te houden met moeilijkere omstandigheden.

Forse omzetgroei voor Etihad Airways

ABU DHABI — Etihad Airways, de Arabische samenwerkingspartner van luchtvaartgroep Air France-KLM, heeft in het derde kwartaal 1,8 miljard dollar omzet behaald. Dat is een stijging van 29 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar, meldde het bedrijf vandaag.

De omzet uit samenwerkingsverbanden, waaronder dat met Air France-KLM, leverde 352 miljoen dollar aan omzet op. Dat is 44 procent meer dan in het derde kwartaal van 2013. Etihad vervoerde 3,9 miljoen passagiers, 30 procent meer dan een jaar eerder, bij een 16 procent grotere capaciteit. In totaal 1,1 miljoen van die reizigers stapten aan boord dankzij een van de zogenaemde codeshare-overeenkomsten die Etihad onderhoudt. Etihad ligt naar eigen zeggen op koers voor de beste jaarresultaten uit zijn bestaan. Topman James Hogan zei er alle vertrouwen in te hebben dat ook 2014 met winst zal worden afgesloten.

ondanks de aanhoudende problemen waarmee de luchtvaartbranche kampt. Hij noemde de sterk schommelende brandstofprijzen, aanhoudende internationale onrust en overcapaciteit. De Arabische luchtvaartmaatschappij sloot afgelopen kwartaal een overeenkomst met Alitalia over de aankoop van een belang van 49 procent. Vandaag werd bekendgemaakt dat die noodlijdende Italiaanse branchegenoot nauw gaat samenwerken met de Duitse branchegenoot Air Berlin, waarin Etihad eveneens een flink kapitaalbelang heeft. Alitalia werkt ook nog altijd samen met Air France-KLM. De Frans-Nederlandse luchtvaartgroep had ooit een belang van 25 procent, maar besloot vorig jaar dat te laten verwateren toen het dochterbedrijf opnieuw een beroep moest doen op de aandeelhouders voor aanvullende financiering. Tegenover de gevraagde investering stonden volgens Air France-KLM onvoldoende saneringsmaatregelen om van Alitalia weer een levensvatbaar bedrijf te maken.

Olierapport IEA zet prijzen verder onder druk

NEW YORK — De olieprijsen zetten de daling van de afgelopen dagen vandaag onverminderd door na een pessimistisch rapport over de toekomstige olievraag van het Internationaal Energie Agentschap (IEA). De denktank voorziet voor dit jaar de traagste groei van de vraag naar olie sinds het crisisjaar 2009.

De prijs van Amerikaanse ruwe olie ging vanmiddag in New York 1,1 procent omlaag naar 84,78 dollar per vat, na

eerder tijdens de handel een dieptepunt van 84,64 dollar per vat te hebben aangetikt. Aan het einde van de handel gisteravond werd met 85,74 dollar al de laagste slotkoers sinds december 2012 bereikt. De prijs van Brentolie, die maatgevend is voor olie die gewonnen wordt in onder meer Europa, het Midden-Oosten en Afrika, daalde 1,2 procent tot 87,84 dollar per vat. De slotstand van 88,89 dollar per vat die gisteren werd bereikt, was al de laagste sinds december 2010.

Duitsland verlaagt groeiprognozes

BERLIJN — Duitsland heeft de economische groeiverwachting voor 2014 en 2015 fors verlaagd. Dat maakte het ministerie van Economische Zaken vandaag bekend. De Duitse overheid rekent nu voor dit jaar op een groei van 1,2 procent, waar eerder nog werd uitgegaan van een expansie van de economie met 1,8 procent. In 2015 zal de grootste economie van de eurozone groeien met 1,3 procent waar eerder nog ge-

sproken werd van 2 procent. De Duitse minister van Economische Zaken, Sigmar Gabriel, riep in een toelichting op tot 'aanzienlijk meer' investeringen in onder meer infrastructuur. Hij zei dat de economie zich in 'turbulente wateren' bevindt en wees daarbij op internationale onrust en zwakke wereldwijde economische groei. De binnenlandse vraag blijft echter 'intact', aldus de minister.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	14-Oct		PREV.	14-Oct		
DOW JONES	16321.07	16499.40	AEX	394.33	393.30		
S&P 500 INDEX	1874.74	1897.02	AEGON NV	6.18	6.21		
NASDAQ	4213.66	4276.07	AHOLD NV	12.05	12.04		
AMAZON.COM INC	306.45	312.06	ASMO NOBEL	46.63	49.12		
APPLE INC	99.81	100.31	ASML HOLDING NV	71.93	73.90		
BAIDU INC-SP ADR	199.68	200.54	CORIO NV	36.41	35.79		
BERKSHIRE HATH-B	136.38	138.79	DSM (KONIN)	47.36	47.18		
CITIGROUP INC	49.90	51.06	HAL TRUST	114.98	113.60		
COCA-COLA CO	44.07	43.80	HEINEKEN NV	56.60	56.34		
WALT DISNEY CO	83.91	85.13	ING GROEP NV	11.00	10.86		
3D SYSTEMS CORP	39.96	41.87	ROYAL MITECH NV	0.05	0.04		
EBAY INC	50.46	51.08	KPN (KONIN) NV	2.29	2.33		
FACEBOOK INC-A	72.99	73.86	KONINKLUKE PHIL	22.82	22.60		
GENERAL ELECTRIC	23.95	24.57	REED ELSEVIER	17.09	17.02		
GOOGLE INC-A	544.75	557.98	ROYAL DUTCH SHA	27.78	27.35		
HEWLETT-PACKARD	32.69	32.77	TOMTOM	6.24	6.19		
HOME DEPOT INC	90.60	90.34	TOTAL SA	45.16	44.77		
INTEL CORP	31.47	32.57	UNILEVER NV-CVA	30.24	30.25		
JOHNSON&JOHNSON	99.12	98.33	W.P. STEWART HOL	292.53	284.67		
LINKEDIN CORP-A	193.13	198.86	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	13-Oct		
MICROSOFT CORP	43.65	43.92	MONEY MARKET	13.0638	13.0639		
PROCTER & GAMBLE	83.37	83.50	US DOLLAR BOND	2.6279	2.6350		
ROYAL DUTCH-ADR	69.64	69.61	GLOBAL GROWTH	2.3448	2.3221		
STARBUCKS CORP	72.19	73.50	US GROWTH	11.1169	10.9448		
TWITTER INC	48.49	48.80	CANADIAN GROWTH	3.0801	3.0713		
WAL-MART STORES	77.55	78.17	FUNDS	PREV.	13-Oct		
WHOLE FOODS MKT	36.72	36.99	BGF CONT EUR FLEX	20.62	20.59		
ETFs	PREV.	14-Oct	BGF EMKT BOND	15.52	15.44		
ALERIAN MLP - AMLP	17.31	17.55	BGF FIX INC GBL OP	13.12	13.09		
ISH GBL HY BD - GHYG	51.54	51.44	BGF GBL ALLOCATION	49.17	48.91		
ISH IBXX HY BD - HYG	90.17	90.62	BGF USD CORE BOND	16.94	16.95		
ISH SELECT DIV - DIVY	72.18	73.21	TEMPLETON GBL BND	24.40	24.43		
ISH MSCI EMKT - EEM	40.92	41.34	TEMPLETON ASIAN SM	41.68	41.37		
ISH MSCI PAC - EPP	45.58	46.09	CURRENCIES	PREV.	14-Oct		
ISH RUSSELL - IWV	110.85	112.26	YENUSD	107.460	107.150		
ISH S&P 500 - SPY	101.06	102.24	EURUSD	1.267	1.266		
ISH EUROPE - IEV	42.16	42.57	CANUSD	1.121	1.123		
POWERSH-QQQ	92.96	94.08	GBRUSD	1.606	1.593		
POWERSHARES DB C	22.59	22.47	COMMODITIES	PREV.	14-Oct		
SPDR S&P INT DIV-DXW	43.76	44.21	OIL WTI	85.74	84.61		
SPDR S&P MID 400	234.38	238.64	GOLD	1235.87	1232.85		
SPDR S&P 600 SMA	93.99	95.70	SILVER	17.49	17.38		
VANGUARD REIT - VNQ	73.56	75.14	WHEAT	585.50	498.50		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	47.43	47.94	GBRUSD	1.606	1.593		

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Private Banking Center, Schelllegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@meb-bank.com, website: www.meb-bank.com/pbis

Ebolapatiënt in Leipzig overleden

De entree van de St. Georg Kliniek in Leipzig waar vannacht een VN-medewerker is overleden aan het ebolavirus.

LEIPZIG — De met ebola besmette VN-medewerker die vorige week in een ziekenhuis in de Duitse stad Leipzig werd opgenomen, is vannacht overleden. Dat heeft het ziekenhuis meegedeeld.

De 56-jarige man zou het gevaarlijke virus in het West-Afrikaanse land Liberia hebben opgelopen. Het is de tweede medewerker van de VN-missie in Liberia die aan de ziekte is bezweken. Op 25 september overleed een andere VN'er.

De man werd vorige week

donderdag met een speciaal vliegtuig uit Liberia naar Leipzig gebracht. De artsen noemden zijn toestand toen 'in hoge mate kritiek, maar stabiel'. Hij was de derde ebolapatiënt die naar Duitsland werd vervoerd. Een ander wordt in Frankfurt behandeld. De derde is genezen en heeft het zie-

kenhuis in Hamburg mogen verlaten.

Dodental
Het officiële dodental door de ebola-epidemie is gestegen tot 4447. Dat heeft de Wereldgezondheidsorganisatie WHO gisteren bekendgemaakt. Eind vorige week stond het dodental nog op ruim 4000. Bij 8914 personen is de ziekte vastgesteld.

Het ebolavirus bereikt in West-Afrika steeds meer ge-

bieden. Daardoor zouden er vanaf begin december 5000 tot 10.000 besmettingen per week bij kunnen komen. Dat zegt adjunct-directeur van de WHO, Bruce Aylward, op een persconferentie.

Aylward zei dat het aantal besmettingen in de zwaarst getroffen gebieden in Guinee, Liberia en Sierra Leone niet meer zo snel toeneemt, maar dat het virus nog altijd meer regio's in die landen bereikt.

Nog veel mis in kledingfabrieken Bangladesh

DEN HAAG — Kledingfabrieken in Bangladesh zijn nog altijd gevaarlijk en onveilig. Dat blijkt uit een inspectie bij ruim 1100 textielbedrijven in het Aziatische land. In totaal kwamen daar zo'n 80.000 gebreken aan het licht, meldde Accord, dat de inspecties uitvoerde.

Bij zeventien fabrieken bleek er dusdanig instortingsgevaar dat de inspecteurs aanpak drongen op een onmiddellijke ontruiming van het pand. Bij nog eens 110 fabrieken waren er ook gebreken aan het gebouw, maar die konden worden verholpen zonder dat evacuatie nodig was. In veel gevallen ging het ook om kleine, makkelijk op te lossen problemen zoals een geblokkeerde nooduitgang of ontbrekende sprinklers.

Bij *Vandaag De Dag* zei minister Lilianne Ploumen (Buitenlandse Handel) vanochtend dat het onderzoek een grote stap is. "Nu kan er gewerkt worden aan verbeteringen." In een persverklaring vervolgt ze: "Hoe eerder de modeketens weten wat er mis is, hoe eerder ze ervoor kunnen zorgen dat de fabrieken voldoen aan alle veiligheidseisen." Ploumen praat met de Nederlandse modebranche

over de misstanden bij de beruchte Bengaalse fabrieken. Volgens haar gaan alle verbeterpunten stuk voor stuk worden aangepakt worden.

De kledingindustrie in Bangladesh draait een jaarlijkse omzet van 22 miljard dollar, maar kenmerkt zich door onveiligheid en ongelukken. Na de ramp met Rana Plaza in april vorig jaar, waarbij door het instorten van een kledingfabriek meer dan 1130 mensen omkwamen, heeft de internationale kledingbranche de handen ineengeslagen om de veiligheid in de kledingindustrie te vergroten.

Nieuwe luchtaanvallen op IS bij Kobani

KOBANI — De internationale coalitie onder leiding van de Amerikanen heeft opnieuw bombardementen op stellingen van Islamitische Staat (IS) bij Kobani uitgevoerd, ter ondersteuning van de Koerdische verdedigers van de Noord-Syrische stad. Dit heeft het Syrische Observatorium voor de Mensenrechten vandaag laten weten.

De Koerdische regering in Irak heeft militaire hulp aan de Koerdische strijders in Kobani gegeven. Dat heeft een hoge Koerdische functionaris in Irak gezegd.

"Wij hebben hen (de strijders in Kobani) zowat op elk gebied geholpen. Wij zonden hun hulp, inclusief militaire goederen", aldus de functionaris. Hij weigerde details te geven.

De Koerden in Kobani zeggen dat zij geen hulp uit Irak hebben gekregen. Een functionaris in Syrisch-Koerdisch gebied zei dat de hulp uit het buurland slechts 'symbolisch' was. Bovendien zijn de goederen inderdaad nooit in Kobani aangekomen, maar in het noordoosten van Syrië blijven steken.

Britse politie houdt terreurverdachten aan

LONDEN — De Britse politie heeft vandaag drie mannen en drie vrouwen aangehouden die bij terrorisme betrokken zouden zijn. De arrestaties vonden plaats in de Engelse steden Portsmouth, Farnborough en Greenwich, meldde de BBC. Gisteren waren in het centrum van Londen al drie mannelijke terreurverdachten aangehouden.

Twee vrouwen en twee mannen zijn aangehouden omdat zij terreurdaden zouden hebben beraamd. In Portsmouth werd een 57-jarige man opgepakt. Hij zou de politie geen informatie hebben gegeven over plannen voor terreurdaden waarvan hij wist, en geld voor zulke acties hebben gezocht. Eveneens in Portsmouth werd een 48-jarige vrouw aangehouden die ook van plannen voor terreurdaden zou hebben geweten zonder daarvan bij de politie melding te maken.

Drie bomaanslagen in Bagdad

BAGDAD — Bij drie bomaanslagen in sjiitische wijken in de Iraakse hoofdstad Bagdad zijn gisteren dertig mensen omgekomen. Meer dan vijftig personen raakten gewond.

In Sadr City, een arm district waar voornamelijk sjiieten wonen, waren twee aanslagen; een in de buurt van een markt en een bij een controlepost van de politie. In een andere sjiitische wijk zorgde een

autobom bij een controlepost voor veel doden. De verantwoordelijkheid voor de aanslagen is nog niet opgeëist. Een reeks bomaanslagen in Bagdad waardoor zaterdag zeker 45 mensen omkwamen is opgeëist door Islamitische Staat (IS). Ook die aanslagen waren in sjiitische delen van de stad. Sjiieten vormen de meerderheid in Irak. De terreurgroep IS, die grote delen van het noorden in handen heeft, is soennitisch.

Tientallen dode zeehonden in Duitse Waddenzee

HUSUM — Duitse dierenbeschermers vrezen een massale sterfte van zeehonden in de Waddenzee. De afgelopen dagen zijn in het Duitse deel van het zeegebied talrijke dode en ernstig zieke dieren aangetroffen. Sinds eind vorige week waren dat er op de (Duitse) eilanden Helgoland en Amrum dagelijks vijf tot tien en op Sylt wel zestien, liet Hen-

drik Brunckhorst van het Nationaal Park Waddenzee in de Duitse plaats Husum gisteren weten. Vele dieren waren een paar jaar oud. Dierenartsen onderzoeken of de dieren aan ziekten lijden die in augustus zijn geconstateerd bij dode dieren op het Deense eiland Anholt in de Oostzee. De eerste resultaten daarvan worden in de loop van de week verwacht.

Politie Hongkong verwijdt weer barricades

De politie in Hongkong verwijderde vandaag opnieuw de barricades van de actievoerders die meer democratie eisen.

HONGKONG — De politie in Hongkong heeft vandaag opnieuw barricades verwijderd van actievoerders die meer democratie eisen. Agenten gebruikten ketting-

zagen en ander gereedschap om de versperringen te weg te halen, zei een getuige. Volgens de autoriteiten diende de operatie om de verkeers hinder terug te dringen.

De overwegend jonge actievoerders zouden de honderden agenten niet hebben gehinderd bij het verwijderen van de versperringen. De politie rukte gisteren ook al uit

om barricades af te breken. Er braken ongeregelde uit toen gemaskerde 'antidemonstranten' daarop betogers aanvielen in het district Admiralty.

Washington duurder dan New York

De straten van Washington DC met op de achtergrond het Capitool.

WASHINGTON — De hoofdstad Washington is de duurste Amerikaanse stad om te wonen, duurder dan de grootste stad van het land, New York. Dat blijkt uit een onderzoek van de overheid, aldus The Washington Post gisteren.

Inwoners van Washington besteden over het algemeen meer aan woonkosten (zo-

als huur of hypotheek, gas-, water- en elektrarekeningen en inrichting) dan New

Yorkers of inwoners van de eveneens dure stad San Francisco.

Gemiddeld besteden Amerikanen bijna 17.000 dollar aan woonkosten per jaar. In Washington ligt dat bedrag 700 dollar hoger.

Zus Britse IS-gijzelaar: Contact is verbroken

LONDEN — De zus van een Britse man die in handen is van Islamitische Staat (IS) heeft zijn gijzelnemers opgevoerd weer contact op te nemen. De groep zou alle communicatie hebben gestaakt, zei Jessica Cantlie gisteren. Volgens de vrouw namen de gijzelnemers aanvankelijk zelf contact op. Ze zouden echter niet meer reageren op recente berichten. "We blijven berichten sturen en wachten op jullie antwoord", stelde Cantlie in een verklaring. Haar broer, John Cantlie, was in september te zien in een video van IS. De terreurgroep heeft tot dusver vier westerse gijzelaars onthoofd.

Experts eisen minder bureaucratie in EU

BRUSSEL — De bureaucratie in de Europese Unie moet verder worden teruggedrongen. Europese regels kunnen simpeler, waardoor er ook veel geld kan worden bespaard. Daarnaast moet bij een geplande Europese wet meteen worden bekeken of er niet te veel administratieve lasten dreigen.

Dat stelt een werkgroep van deskundigen onder leiding van de EU-waakhond tegen bureaucratie, Edmund Stoiber. De Duitse politicus presenteerde vandaag in Brussel zijn laatste reeks aanbevelingen aan de vertrekkende voorzitter van de Europese Commissie, José Manuel Barroso.

In de nieuwe Europese Commissie van Jean-Claude Juncker krijgt Frans Timmermans, nu nog minister van Buitenlandse Zaken, onder meer als taak de Europese regelgeving aan te pakken. "De Europese Unie zal nooit meer zo bureaucratisch zijn als vroeger", beloofde

Stoiber. Mede door eerdere adviezen van de werkgroep tegen bureaucratie kon de administratieve rompslomp voor ondernemingen in de EU met ruim 33 miljard euro jaarlijks worden teruggedrongen, aldus de Europese Commissie. Dat gaat om een lastenverlichting van 27 procent.

"De cijfers spreken voor zich", aldus Barroso in zijn pleidooi voor slimme regelgeving. "Europa moet groot zijn in grote zaken en klein in kleine zaken."

Oranje

gooit reputatie te grabbel

REYKJAVIK — De weg van het Nederlands elftal naar het EK van 2016 verloopt voorlopig vol hobbels en kuilen. Bondscoach Guus Hiddink moest gisteren met zijn ploeg op bezoek bij IJsland al de tweede nederlaag in de kwalificatiereeks incasseren (2-0).

Na drie wedstrijden kijkt de nummer drie van de wereld al tegen een forse achterstand van 6 punten aan op IJsland en Tsjechië, die de nummer drie van het laatste WK beide al de baas waren. De moeizame overwinning vrijdag op Kazachstan (3-1) had voor Oranje de aanzet moeten zijn om in Reykjavik weer aansluiting te vinden met de kop van de groep. Het tegenovergestel-

de gebeurde echter in het ijskoude Laugardalsvöllur-stadion, waar de brigade van Hiddink tijdens een dramatisch optreden geen moment de indruk wekte te beseffen hoe penibel de situatie intussen begint te worden. Weliswaar kan zelfs de derde plek in de groep nog leiden naar een plek op het EK in Frankrijk, maar vaststaat dat Oranje zichzelf wel diep in de problemen heeft

gewerkt en geen fout meer mag maken. Net als tegen Tsjechië en Kazachstan kwam Oranje in de eerste helft wéér op achterstand; dit keer was de opgelopen schade zelfs bijzonder groot. IJsland sloeg in de eerste 45 minuten twee keer toe via Sigurdsson. De IJslandse nummer 10 strafte het zwakke optreden van Oranje genadeloos af. Sigurdsson opende in de 10e minuut de score uit een gemakkelijk gegeven strafschop, nadat Stefan de Vrij een onhandige overtreding had gemaakt op Birgir Bjarnason. Kort voor rust kon de

IJslander de 2-0 achter Jasper Cillessen schieten, na halfslachtig ingrijpen van Oranje bij een hoekschop van het gastland (2-0). Ondanks het surplus aan kwaliteit in de ploeg wist het Nederlands elftal amper kansen te creëren. Arjen Robben kopte de bal rakelings naast het doel na een voorzet van Daley Blind, maar verder ging het balletje veel te vaak breed. Hiddink bracht direct na rust spits Klaas-Jan Huntelaar in voor Wesley Sneijder, waarna Robin van Persie een linie zakte. Zelfs met al die topspelers voorin slaagde Oranje er niet in de defensie van het gastland stuk te spelen. De onverzettelijke IJslanders straalden veel meer de wil uit om te willen winnen en werden daarvoor beloond. Voor Oranje wordt het veroveren van een EK-ticket daardoor veel moeilijker dan iedereen van tevoren gedacht had. Bondscoach Guus Hiddink was na afloop niet boos. “Maar ik ben wel heel teleurgesteld in het resultaat”, zei hij. IJsland verdedigde Arjen Robben soms wel met vier man, zag ook de oudste

bondscoach ooit van het Nederlands elftal. De sterspeler van Oranje bleef zo ongevaarlijk. En het Nederlandse voetbal is op dit moment een beetje Robben, erkende Hiddink. “Het is niet zo erg dat ze hem met drie of vier man dekken. Maar we waren niet in staat om het spel snel naar de andere kant te verplaatsen om zo iets te forceren”, stelde de opvolger van Louis van Gaal. Arjen Robben beseft dat EK-kwalificatie plots een hele klus gaat worden voor Oranje. “We moeten nu met zijn allen in de spiegel kijken en bij onszelf te rade gaan. Het is 2 voor 12”, zei de aanvaller. “Derde op het WK is leuk, maar telt niet meer. We beginnen weer bij nul. We moeten niet denken dat we goed zijn, want we zijn niet goed.” Robben wilde de nederlaag niet afschuiven op het systeem dat Oranje nu speelt met vier in plaats van vijf verdedigers, zoals Louis van Gaal deed bij het WK. “We moeten ons niet verschuilen achter systemen. 4-3-3 zijn we van kleins af aan gewend. We moeten niet steeds terugrijpen op het WK.”

Foto: AFP/Kalberas

Keeper Hannes Thor Halldorsson (r) reikt met zijn vuist boven het hoofd van Robin van Persie en verijdt zo een kopkans.

‘Snel om tafel met Hiddink’

KNVB-directeur Bert van Oostveen gaat zo spoedig mogelijk om de tafel zitten met bondscoach Guus Hiddink en diens staf. “Daar waar we de vorige nederlaag als een incident hebben betiteld, begint het nu een structureel karakter te krijgen”, zei Van Oostveen kort voor de terugvlucht naar Amsterdam. “Dat betekent dat we sneller zullen gaan evalueren dan de vorige keer.” Onder Hiddink verloor Oranje drie van de vier wedstrijden. Na de nederlaag in de oefeninterland tegen Italië en de mislukte start van de EK-kwalificatie tegen Tsjechië wilde Van Oostveen zich nog geen zorgen maken. De kansloze nederlaag in Reykjavik heeft de KNVB-directeur echter aan het denken gezet. Oranje heeft al 6 punten achterstand op IJsland en Tsjechië, de nummers 1 en 2 van de groep. De volgende interland van Oranje is op 12 november, vriendschappelijk tegen Mexico. Het Nederlands elftal speelt vier dagen later de vierde EK-kwalificatiewedstrijd, tegen Letland.

Wereldtitel Márquez in MotoGP

Foto: AFP/Kitamura

Marc Márquez is blij met zijn tweede wereldtitel op rij.

MOTEGI — Met de tweede plaats in de Grote Prijs van Japan heeft de Spanjaard Marc Márquez zich zondag voor het tweede jaar op rij verzekerd van de wereldtitel in de MotoGP. De wedstrijd op het circuit van Motegi werd gewonnen door zijn landgenoot Jorge Lorenzo op een Yamaha.

Márquez (Honda) werd vorig jaar op twintigjarige leeftijd de jongste wereldkampioen ooit in de koningsklasse van de motorsport. Zijn voorsprong is zo groot dat niemand hem in de resterende drie races kan achterhalen. Márquez won dit jaar de eerste tien races. Daarmee evenaarde hij het record

van de legendarische Italiaan Giacomo Agostini. “Het is lastig te omschrijven hoe ik mij nu voel. Ik rijd twee jaar in de MotoGP en win twee keer de titel. Het is ongelooflijk. Het is alsof ik droom. Het is geweldig”, jubelde Márquez na afloop. Hij betrok ook het team in zijn succes. “Ik ben heel blij dat ik op het thuiscircuit van Honda opnieuw de titel heb gewonnen. Ik wil mijn familie bedanken en ik ben het team dankbaar dat ik het beste materiaal krijg en dat iedereen mij de motivatie heeft gegeven om deze titel weer te pakken.” Márquez had aan de tweede plaats in Japan voldoende om de titel veilig te stellen. Hij startte als vierde en ging daarna de Italiaan Andrea

Dovizioso, die op poleposition begon, voorbij. Het kostte hem echter wel wat moeite om Valentino Rossi voorbij te gaan. Márquez wilde echter geen onnodige risico's nemen. “Ik reed voor mijn gevoel anders dan anders. Mijn lichaam voelde ook wat anders. Het was lastig om in te halen, want ik wilde geen fouten maken, zoals ik in de vorige race deed.”

Het lukte hem uiteindelijk toch om de tweede plek te pakken. Hij kreeg bij de ceremonie op het circuit een zwaard van een Japanse Samurai uitgereikt. Al zwaaiend met het zwaard boven zijn hoofd vierde hij daarna een feestje met zijn fans. Daarna maakte hij nog een ereronde.

Kipchoge snelste in Chicago

CHICAGO — De Keniaanse atleet Eliud Kipchoge heeft zondag de marathon van Chicago gewonnen in een tijd van officieus 2 uur, 4 minuten en 11 seconden.

Hij ontdeed zich in de slotfase van zijn landgenoten Sammy Kitwara en Dickson Chumba, die naar de plaatsen twee en drie liepen in respectievelijk 2.04.28 en 2.04.32. Voor Kipchoge was het zijn tweede zege van dit jaar. Hij won dit voorjaar de marathon van Rotterdam. De winnende tijd was geen parcoursrecord. Dat blijft met 2.03.45 in handen van de Keniaan Dennis Kimetto, die onlangs in Berlijn het wereldrecord op de klasieke afstand van 42,195 kilometer aanscherpte tot 2.02.57. Rita Jeptoo won evenals vorig jaar de wedstrijd bij de vrouwen. De Keniaanse liep een tijd van 2.24.35.

‘Wonder dat Bianchi nog leeft’

YOKKAICHI — Het is een wonder dat Formule 1-coureur Jules Bianchi nog leeft. “De artsen vertelden dat nog nooit iemand zo'n ernstig ongeluk heeft overleefd”, zegt zijn vader Philippe vandaag in de Italiaanse krant La Gazzetta dello Sport.

De 25-jarige Bianchi boorde zijn Marussia-bolide op 5 oktober tijdens de Grand Prix van Japan in een bergings-

wagen en ligt nog altijd in zorgwekkende toestand met zwaar hersenletsel in het ziekenhuis van de Japanse stad Yokkaichi. “Het is een wanhopige situatie. Elke keer dat de telefoon rinkelt, zijn we bang dat het ziekenhuis ons vertelt dat Jules dood is.” Toch blijft zijn vader hoopvol: “Jules is een vechter en hij zal blijven vechten. Dat geloof ik en dat zie ik. Ik praat met Jules en weet dat hij me hoort.”

Wawrinka zeker van ATP Finals

LONDEN — De Zwitserse tennisser Stan Wawrinka mag volgende maand zijn opwachting maken bij de ATP World Tour Finals. Door de loting bij de toernooien komende week in Moskou, Wenen en Stockholm kan hem volgens de ATP een ticket voor het prestigieuze evenement niet meer ontgaan. De beste acht tennissers van

het jaar maken vanaf 9 november hun opwachting bij de ATP World Tour Finals in Londen. Wawrinka, winnaar van de Australian Open, dwong voor de tweede keer in zijn loopbaan deelname af. De Serviër Novak Djokovic, de Zwitser Roger Federer en de Spanjaard Rafael Nadal hebben zich eerder al geplaatst.

NEC in zwaar weer

NIJMEGEN — De Nijmeegse voetbalclub NEC verkeert in financiële problemen. De huidige koploper in de Eerste Divisie komt geld tekort en heeft een huurachterstand voor stadion De Goffert en trainingscomplex De Eendracht, bevestigde directeur Bart van Ingen vandaag in De Gelderlander. “Er is sprake van een huurachterstand. Die dateert van dit seizoen en een deel van vorig seizoen. We zijn daarover in goed gesprek met de gemeente.” NEC, dat vorig

seizoen degradeerde uit de Eredivisie, kampt volgens de regionale krant met een exploitatietekort van 1,5 miljoen euro. De club werkt volgens de directeur aan een plan van aanpak, dat op 1 november klaar moet zijn. “Na 1 november geven we volledig inzicht in de financiën en onze aanpak”, aldus Van Ingen. NEC rekende op een financieel zwaar seizoen na de degradatie. De club moest 4 miljoen euro terug in de begroting en schrapte flink wat banen.

NAC ontslaat trainer Gudelj

BREDA — NAC Breda heeft maandag trainer Nebojsa Gudelj ontslagen. De leiding van de Eredivisionist is tot de conclusie gekomen dat er binnen de vereniging te weinig draagvlak voor de Serviër is. De naam van Jean-Paul van Gastel zoemt door Breda als mogelijke opvolger.

“Het is een rotbeslissing”, aldus technisch directeur Graeme Rutjes. “Ik wil Nebojsa Gudelj bedanken voor wat hij de afgelopen jaren voor NAC heeft gedaan. De laatste weken werd er niet meer gevoetbald zoals we zouden willen,

met Heracles als dieptepunt.” NAC verloor vorige week met liefst 6-1 bij Heracles dat nog puntloos was. Jeugdcoach Eric Hellemons is als interim-trainer benoemd. Hij beschikt over de benodigde papieren. Oud-speler en clubicoon Rob

‘Azzurro’ Pellè direct matchwinner

VALLETTA — Graziano Pellè maakte op 29-jarige leeftijd een droomdebuut voor Italië door maandagavond op Malta de winnende treffer voor zijn rekening te nemen.

“Ik ben heel blij dat ik heb gescord voor mijn land. Ik had nog een doelpunt kunnen maken, dus ik blijf kritisch op mezelf, want ik kan nog veel beter”, vertelde de voormalige spits van Feyenoord na de wedstrijd in La Gazzetta dello Sport. Italië won met 1-0. Pellè werd voor het eerst bij de selectie gehaald door bondscoach Antonio Conte, de opvolger van Cesare Prandelli, die Italië nog aanvoerde op het WK in Brazilië. “Ik heb in Nederland 50 doelpunten gemaakt en daar zaten hele mooie tussen, maar ik heb er nooit op gerekend dat Prandelli mij zou meenemen naar het WK. Bij Conte voel ik me op mijn gemak. Ik wil hard voor werken voor de ploeg, want ons spel moet nog wel beter worden. Hoewel het tegen een verdedigend team als Malta moeilijk spelen is”, aldus de Italiaan, die nu in de Premier League uitkomt voor Southampton. Turkije veroverde het eerste puntje in de EK-kwalificatie. De formatie speelde gelijk bij Letland (1-1). Turkije, net als het Nederlands elftal inge-

Foto: AFP/Mirabelli

Graziano Pellè (m), eindelijk gevierd als international, wordt omhelsd door Manuel Pasqual (r) en Giorgio Chiellini.

deeld in groep A, verloor eerder van IJsland (3-0) en Tsjechië (2-1). De Tsjechen wonnen ook hun derde groepswedstrijd. De eerste beul van Oranje won eenvoudig bij Kazachstan (2-4). Tsjechië

was eerder al te sterk voor Oranje (2-1) en Turkije (2-1). België speelde in zijn tweede EK-kwalificatieduel gelijk bij Bosnië-Herzegovina (1-1). Daarmee kwamen de Rode Duivels, na de winst

vrijdag op Andorra, op 4 punten. Wales leidt in groep B na de 2-1-zege op Cyprus met 7 punten uit drie duels. Israël, dat met 4-1 won bij Andorra, staat tweede met 6 punten uit twee wedstrijden.